جلسه ۳۲۵

سه شنبه | ۳۰ آذر ۱۳۴۴ | ۲۷ شعبان ۱۳۸۵ | ۲۱ دسامبر ۱۹۶۵

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه‌شنبه (۳۰) آذرماه ۱۳۴۴

فهرست مطالب:

۱ ـ قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
۲ ـ بیانات قبل از دستور آقایان: صفی‌پور ـ دکتر الموتی ـ تبریزی .
۳ ـ تصویب صورت جلسه .
۴ ـ تقدیم لایحه تفریغ بودجه ۱۳۴۳ مجلس شورای ملی بوسیله آقای مهندس پروشانی (گزارشگر) .
۵ ـ طرح سؤال آقای صادق احمدی راجع به تهیه فیلم گلهای جهنم در ایران و جواب آقای معاون وزارت فرهنگ و هنر .
۶ ـ طرح و تصویب گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به رد تصویبنامه های مربوط به تشکیل سازمان مسکن و ارسال بمجلس سنا .
۷ ـ طرح و تصویب گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به منتفی بودن تصویبنامه‌های مربوط به اجازه و اختیارات هیئت پنج نفری برای ساختمان خانه‌های سازمانی و ارسال بمجلس سنا .
۸ ـ شور اول گزارش کمیسیون امور خارجه راجع بمنع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه .
۹ ـ شور اول گزارش کمیسیون امور خارجه راجع به اجازه قبول عضویت ورود اعتبار حق عضویت کنگره بین‌المللی راه .
۱۰ ـ شور اول گزارش کمیسیون کشور راجع به انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظامو وظیفه عمومی بوزارت کشور و اجازه استفاده از مشمولین وظیفه عمومی در خدمت ژاندارمری کل کشور .
۱۱ ـ تقدیم دو فقره اصلاح بودجه و یك فقره صورت دیون بلامحل انستیتو خواربار و تغذیه بوسیله آقای معاون وزارت دارائی .
۱۲ ـ مذاکره درشور اول گزارش کمیسیون راه راجع به تشکیل شرکت هواپیمائی ملی ایران .
۱۳ ـ تقدیم یك فقره سؤال وسیله آقای دکتر مبین .
۱۴ ـ بقیه مذاکره در شوراول گزارش کمیسیون راه راجع به تشکیل شرکت هواپیمائی ملی ایران و ارجاع مجدد بکمیسیون .
۱۵ ـ قرائت اسامی اعضاء کمیسیونهائی که تغییر کرده اند وهیئت رئیسه کمیسیون‌عرایض .
۱۶ ـ قرائت دستور و تعیین موقع جلسه‌بعد ـ ختم جلسه .

مجلس در ساعت نه و پنج دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عمادالدین ریاضی تشکیل گردید

(شرح زیر قرائت شد)

۱ ـ قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس ـ اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

غائبین با اجازه ـ آقایان :

مهندس آصفی ـ دکتر اسفندیاری ـ اولیاء ـ مهندس

عین مذاکرات مشروح دویستو بیست‌وپنجمین جلسه از دوره بیستم بتمام قانونگذاری ـ اداره تندنویسی ومطبوعات

حلالی نوری ـ رحمانی ـ رضوی ـ شفیعی پور کرمانی ـ مهندس صدیف ـ ضیغمی ـ فرامرز ـ فرامرزی ـ کمرئی ـ کشفی ـ کشگر ـ مهندس معوی زاده ـ نوروزی ـ هاتو اشوح سیمون.

غائبین بی اجازه ـ آقایان :

شاهرخی ـ دکتر عدل ـ فیضی ـ مانوکیانی .

غائبین مریض ـ آقایان :

افشار ـ البرزی ـ پرویزی ـ دکتر خانم ـ دکتر رضائی ـ زند ـ صائب ـ مهندس مالک ـ موقر ـ سرلشکر همایونی ـ یعقوب نهرانی .

آقایانی که جهت شرکت درجلسه مشترک کمیسیون استخدام درمجلس سنا تشریف داشته‌اند ـ آقایان : دکتر اعتضادی ـ دکتر رضوانی ـ مجید موسوی ـ دکتر معتمد زنزیری ـ مصطفوی نائینی .

۲ ـ بیانات قبل ازدستور آقایان صفی پور ـ دکتر الموتی ـ تبریزی

رئیس ـ نطق‌های قبل ازدستور را شروع می کنیم آقای صفی پور تشریف بیاورید . (نمایندگان ـ آقای سرتیپ پور)

صفی پور ـ شباهت اسم موجب شده است که بنده همیشه مزاحم شما هستم ، بنده امروز میخواستم یك مطلب بسیار مهم را که احتمالاً همکاران محترم هم مطلع هستند صورت مجددی بعرض برسانم . دیروز روزنامه نگاران پایتخت جلسه‌ای داشتند و این افتخار حاصل شد که درخدمت والاحضرت اشرف پهلوی دوساعت بحث شد این جلسه آنچنان پرشور وهیجان انگیز بود که بنده فکر کردم اطلاع از جریان این جلسه برای همکاران محترم لازم است درست است که سهم دانش خدمات فراوانی در مملکت انجام داده و بعنوان مجتهد دردهات هرسیاهی از مشکلات مردم را درهر صورتی که باشد انجام میدهد ولی درجریان انتخابات خوده که پرقلم میدیدم که کم کم سرسید دهنگر از ان مملکت سیاهیان دانش هستند (صحیح است) (روحانی ، عنوان اجتهاد را به سیاهیان دانش دهید) مجتهد چیز دیگری است (خنده) میخواهم عرض کنم که یك سیاهی دانش درنظر من بالاتر است از یك مجتهد ، سیاهی دانش ده را آزاد می کند مخالفتها را از بین میبرد مردم را آزاد میکند سطح فکر مردم را بالا میبرد و همین راه از یك مجتهد می خواهیم . (دکتر الموتی ـ بهر حال خدمتگزاران صادق هستند) آنهم به عقیده بنده صحیح است در هر کاری مجتهد هست ممکن است آقای روحانی جنابعالی یك روزی در امر پارلمان مجتهد شوید (روحانی ـ من شما) بنده نیستم ، عرض کنم دیروز بنده متوجه شدم که یك اقدامی بسیار گران تمام هم درحال انجام است و آن مبارزه بابیسوادی است ، مبارزه بابیسوادی درمملکت در دهات و قصبات بطوری رونق گرفته که امید میرود تا چند سال دیگر ما اساساً بیسواد نداشته باشیم نمونه زنده این موفقیت را همکار محترم ما جناب آقای دکتر الموتی در خدمت والاحضرت اشرف پهلوی تشریح فرمودند ناحیه انتخابیه ایشان سراسر قزوین صورتی درآمده که کمتر بیسواد هست و آنچنان مجاهدت میشود که در آینده بیسواد نخواهد بود (نمایندگان ـ انشاءالله) قدر این خدمت بزرگ را باید بدانیم و بنده اینجا آمدم که متخصصاً بنام نماینده یك ناحیهٔ دور افتاده از پیشگاه والاحضرت تشکر کنم و دیروز که میدیدم ایشان باسعی و مجاهدت وعلاقه خاصی ما را تشویق میکردند که در این امر بزرگ جیانی پیش قدم باشیم وجهاد کنیم شوق و ذوقمن زیادتر شد و در آنجا مخصوصاً نمونه‌ای تشریح فرمودند که ایراد این نمونه برای همکاران محترم کاملاً واجب است چون مادر آستانه تعطیلات زمستانی هستیم و ممکن است دوالی سمعه سوزه انتخابیه خودمان برویم والاحضرت فرمودند که در قزوین پیر مردی بود که آموزگار پیاده نشده‌ای بود و هفتاد وپنج سال داشت از او خواستیم که معلم ساز باشد معلم ساز افرادی هستند که اشخاصی تعریض میدهند که میروند دردهات آموزگار میشوند این پیر مرد یکسال زحمت کشید و محصول زحمات او باعث شد گروه زیادی آزمایش و کشاورزان قزوین بود ند فکر کردند که چون زحمت کشیده ممکن است بدانش هم لازم داشته باشد چون درصنعت بازنشستگی است بدهی صمیمیت نمانم حقوق برای او معین کردند و برای او فرستادند این پیر مرد وتوسه وشریف آن پول را قبول نکرد و صد وپنجاه تومان هم خودش روبش گذاشت و حکم والاحضرت پس فرستاد ونوشت آرزوی من اینستکه در امر تدریس موفق شوید حالا که خدمت من موردعنایت قرار گرفته این خدمت خدمت معنوی است از نظر مالی هم اجازه بدهید که منهم سهمی داشته باشم (احسنت) این روح بزرگ انسانی که دریك آموزگار بازنشسته ظهور کرده وبسمعظهور رسیدمقابل تجلیل است (صحیح است) وقتی که آقایان محترم بحوزهٔ انتخابیه‌شان تشریف میبرند متوق چنین افرادی باشند تاینکه خود بخود بسیاد انتی که‌جای خوددارد وسیاه مبارزه بابیسوادی که ا کنون مشغول کار است تشویق شود وتتایج مطلوبی گرفته شود (دکتر الموتی ـ جهادملی است) دیروزخدمای ازمدیران جراید تصمیم گرفتند که صفحات روزنامه ومجله خود را در اختیار کمیتهٔ مبارزه بابیسوادی قرار بدهند و داوطلبانه حاضر شدند شماره های زیادی ازنشریات خودشان را در اختیار کمیته مبارزه بابیسوادی بگذارند که به دهات فرستاده شود و آنهائیکه تازه سواد دار میگردند صورت رایگان ازنشریات استفاده بکنند باینکه خودم عضو مطبوعات هستم لازم دیدم این خبر را خدمت همکاران محترم عرض کنم که در راه پیشرفت خدمت بزرگ اجتماعی مبارزه با بیسوادی نوسندگان ایران در صف اول قرار گرفته اند و با نهایت علاقه آمادگی خودشان را برای تمام شهرستانها اعلام کردند (احسنت) درصورتیکه درحوزه‌های انتخابی احتیاج باشد که مطبوعات همکاری بکنند دیروز همگی اعلام کردند که نهایت آمادگی را دارند وحتی هفت نفر انتخاب میشوند که همیشه کمیته مبارزه با بیسوادی را تشکیل بدهند و این کمیته وظیفه‌دارامت مطالب لازم را تنظیم کند وسایر مطبوعات تقدیم کند که برای رونق بخشیدن به این کار و کسب دانش بیشتر وشایان اثر و ارزش دارد آیرین ـ بسیارقابل تقدیر است) البته بنده خدمه داده بتمایندگی از طرف مدیران جراید پیشگاه والاحضرت اشرف پهلوی تشکر کنم که چنین قدمی را بمدیروی ازنوسندگان برادر تاجدارشان برداشته‌اند و تمام نویسندگان با کمال علاقه وبدل گیری میکنند کهاین کار مقدس ملی به نتیجه برسد بسیارمتشکرم که ضمن صحبتی که میکردم یکی ازهمکاران تذکری دادند جناب آقای آموزگار مرقوم فرموده‌اند که بنده ازفرمان همایونی درباره تدوین تاریخ ایران نیزتشکر وسپاسگزاری کنم اعلیحضرت همایون شاهنشاه همیشه هدفشان پیشرفت دانش ودرهرصورت ترقی فرهنگ ایران و بیداری مردم ایران است وظیفه هرنماینده وهرفرد این مملکت است که ازخدمات شاهنشاه آریامهر درمواقعی که لازم است سپاسگزاری کند وبنده ازطرف مجلس شورای ملی این وظیفه را بعهده گرفتم که از پیشگاه مقدس شاهنشاه آریامهر تشکر وسپاسگزاری کنم (احسنت) ضمناً دربایان مطلب درباره حوزه انتخابیه خودم میخواستم به آقای دکتر بگانه مطلبی را یادآوری کنم که چند سال است پروژه‌ای درنهاوند مشغول تنظیم است که تهیه پس ازاینکه دهات را مشروب میکند بشهر بیاید این پروژه مورد مطالعه وزارت آب وبرق است که خرج جدول بندی آن هم بیشتر ازیك میلیون تومان نیست که باید بودجه‌ای تنظیم بکنند که آبدر باغات شهر باعدالت جاری بشود متأسفانه گروه‌های فراوانی کمرفته‌اند دوپروژه تهیه کرده‌اند هنوز به آن مرحله ازکار نرسیده که میگویند اینکار کی انجام بشود واین پروژه کی بثمر میرسد تقاضا میکنم بدولت بفرمائید در این مورد تصمیم جدی بگیرد و به چندین نامه که از طرف مردم فرستاده شد جواب بدهند که ما میتوانیم جواب مردم را بدهیم همچنین تلفن ما بسیار ناراحت کننده است یك سیدداره که سرنوشتش دست ملایر وهمدان است هر وقت خواستیم با جانبی صحبت کنیم اگر آنها صحبتشان تمام شد بما اجازه میدهند ، پس از مذاکرات زیاد قرار شد سیم مستقل بگیرند و جناب آقای دبیر بنده ، تلگراف هم جواب کتبی دادند ولی متأسفانه نفرستادند و مردم ناراحت هستند تلگراف کرده‌اند که بنده تذکر بدهم که این کار را انجام بدهند بنده دیگر عرضی ندارم وتمنا اینکه جناب آقای

دکتر اللهوتی قدمصحبت دارند بفرمودکه را به ایشان بدهم
(دکتر اللهوتی - خیلی تشکر میکنم)

رئیس - آقای دکتر اللهوتی بفرمائید.

دکتر اللهوتی - با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران عزیز پارلمانی در تأیید فرمایشات رزمنده همکار محترم جناب آقای صفی پور نشده هم میخواهم درموردهمین مبارزه با بیسوادی مطالبی بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسانم همینطور که آقای صفی پور اشاره فرمودند درجلسه‌ای که دیروز درحضور والاحضرت اشرف پهلوی تشکیل شده بودچامهٔ مطبوعات مثل همهٔ افراد علاقمند به مملکت آمادگی خودرا در راه این جهاد ملی که برچم پرافتخارش بدست شاهنشاه بزرگ ما است اعلام کردند امروز دنیا کشور مارا یک کشور پیشرو درامر مبارزه با بیسوادی شناخته است و در تمام وحدت و قوا و قضایت مملکت ما سپاهیان دانش وسایر افرادی کهازطرف این گروه تعیین شده‌اند برای با سواد کردن مردم تلاش میکنند جناب آقای صفی‌پور بشهر قزوین اشاره کردند بنده وظیفه دار هستم ازطرف آقای دکتر یگانه و کیل سابق قزوین و حودم که وکیل رودبار الموت هستم ازینشگاه والاحضرت وکنگره مبارزه با بیسوادی تشکر بکنم باین تکنیک مشکل فرهنگ که هنوز درخیلی از نقاط مملکت وجود دارد بچه سرعت وسهولتی درمنطقه قزوین حل شده البته دولت دوستگاهها کمک کرده‌اند ولی خود مردم هم با تمام قوا دراین راه پیشقدم شده‌اند همینطور که یک فردی حاضرشده تدریس بکند بهولی نگیرد طبقات دیگر مردم هم ازکارگر، تاجر، خانه و هروسیله‌ای که در اختیار داشتند دراختیار این کنگره گذاشتند بنحوی که امروز در هردهی شما می‌بینید دستهای از بچه های روستائی ما مشغول تحصیل هستند افراد نزد گسالی هم از ساعات بیکاری خود استفاده میکنندوبرو تحصیل میکنندعشق به تحصیل وعلاقه به تعلیم‌وتربیت درهمه افراد این مملکت وجود دارد و خوشبختانه امروز در اثر توجه عمیق شاهنشاه متمدل علم ودانش به اقصی نقاط مملکت رفته وبا استقبال عجیب مردم روبرو شده بهمین نحو است که امروز کشور ما را دردنیا یک کشور نمونه مبارزه با بیسوادی شناخته‌اند و کنگره عظیم مبارزه با بیسوادی درشهر تهران تشکیل میشود و افتخاری علاوه بر سایر افتخارات ملت ایران در چنین عصری نصیب ملت میکند مطلبی که بنظر بنده لازم است بدآن توجه کنیم این است که ما همانطور که با موکلین خود درارتباط هستیم و سعی و کوشش داریم که خدمات ارزنده‌ای انجام بشود و بخصوص این حقیقت را بنده باید اینجا عرض بکنم که نمایندگان دوره بیست و یکم که ثمره انقلاب شاه ومردم هستندعلاقمند فراوان دارند کهدرحوزه‌های انتخابیه‌شان کارهای بسیار بسیار بارزشی انجام شود بنده خیال میکنم اگر آمار کارهای انجام شده‌ای که باکوشش وهمت و پشتکار و کلا در این دوره در دفترچه‌ای ثبت بشود نشان میدهد که هرکس بهم خود چقدر بموکلین خود خدمت کرده ما بایستی مردم را پیش آزمایش آماده بکنیم البته مردم آمادگی دارند ولی بیان ما، تبلیغ ما، ارشاد ما درکار مردم مؤثر است آنها بیشتر آمادگی در اینکارها پیدامیکنندبایستی هرکس وظیفه خودش را بداند و در این راه باید کمک بکند خانه، وسیله‌وهرنیرولیکه درا ختیار دارد برای پیشرفت این کار در اختیارگذارد ماکرآمار بیسوادهای دنیارا بررسی بکنیم و کشورهائی را که دراین راه کار کرده‌اند مطالعه کنیم البته درقاره آسیا، غیر ازژاپن که در این کار فوق‌العاده جلو رفته و شاید بنده تصور میکنم طبق آمارهائی که دیدم از هر ۴ نفر ژاپنی یکنفرمشغول تحصیل است یعنی ازاین نودوچندمیلیون بیست‌وچندمیلیون نفرمشغول تحصیل هستند مدازآن باجهادی که در ایران شروع شده‌ایران نفر اول را در کشورهای آسیادارد ولی باید تصدیق کرد یا تأیید کرد که امکانات زیادی از نظر مالی و از نظر اقتصادی وجود ندارد الآن که این جهاد شروع شده بایستی در این جهاد هرطبقه‌ای، هرصنفی، هردسته‌ای بهم خودشان خدمت بکنند کمتعالی است، کمتعنوی است هرنوع کمکی که برایشان امکان دارددراین راه باید در اختیار این کنگره بگذارند تا واقعاً بشود این مسأله جهل و بیسوادی را در این جامعه مترقی از بین برد

(صحیح است) سابقاً بنده خاطرم هست وقتیکه بحوزه انتخابیه خودم رودبار الموت میرفتم در این ۴۰۰، ۵۰۰ یعنی که حوزه انتخابیه بنده است شاید حد اکثر ده مدرسه وجود داشت و این مدارس هم اکثراً معلم نداشتند، شاگردان وسیله نداشتند ولی واقعاً میخواهم بعرض همکاران عزیز برسانم الآن درتمام این دهات بلااستثناء غیر ازدهات بسیار بسیار کوچکی که به اصطلاح استعداد این کار را ندانستند فرض کنید ۲۰ نفر، ۳۰ نفر، ۵۰ نفر بودند همه دهات یا سپاهیان دانش دارند ویا معلم دارند و خوشبختانه کنگره تمام وسایل را در اختیارآنها میگذارد وخودمردم ازهمان وسایل مختصری که دارند یعنی یک دهاتی اگرخودش سه تا اطاق دارد یک اطاقش را دراختیاراین کنگره گذاشته که جایی برای تحصیل بچه‌هایشان وافراد بزرگشان باشد وبعلاوه در اکثر این دهات خود مردم آمده‌اند (این خیلی جالب است در یک مملکتی این طور باشد) که یک زارع، یک دهقان آمده خودش از ۵ تومان وده تومانی که درآمد دارد ومسکن است برای او بسیار مؤثر باشد کنار گذاشته وبدست سپاهی دانش داده و مدرسه ساخته‌اند اکثر این دهات مدرسه دارد ویک کمک ۵۰۰ تومانی که بنده سؤال کردم ازآقای وزیرفرهنگ ویا اقدام بنده با کمک سازمان برنامه دراختیاراین سپاهیان داش گذاشته شده واین مدارس تکمیل شده یعنی میشود گفت در ۴۰۰،۳۰۰ مدرسه‌ای که ساخته‌اند فقط دولت یا سازمان برنامه خدا کثر باشد هرمدرسه‌ای ۵۰۰ تومان کمک کرده یعنی ما اگرازنظراقتصادی بررسی کنیم می‌بینیم دولت با یک کمک مختصر ۵۰۰ تومانی دریک ده درافتاده‌ای صاحب یک مدرسه شده‌در حالیکه اگرمیخواستند ازطریق آن برنامه‌های کلی یک چنین مدرسه‌ای دراین ده بسازند اقلا ۵۰۰ تومان خرج کسی میشد که میخواست برود آن محل را ببیند وبرگردد یعنی این یک سیستمی شده درمملکتما یک سیستم انقلابی عجیبی که براستی یک رستاخیز ویک تحولی ازنظر فرهنگی درهمه دهات مملکت بوجود آورده ما بایستی بهم خودمان دراین راه پیشرو وپیشقدم بشویم آهنگ باشیم همینطور کهدرسایر کارهای انقلابی توانسته‌ایم شایستگی خودرا نشان بدهیم درامر مبارزه بابیسوادی که شاهنشاه آریامهر مانشان دادند درجهان امروز پیشقدم هستند وبا برنامه های مترقی خودشان واقعاً درمملکت ماریشه چهل بیسوادی راداردند ریشه کن میکنند وبوالاحضرت اشرف پهلوی هم‌عهدمدار انجام این انقلاب هستند مابهم خودمان باید دراین مبارزه کمک بکنیم وکمک خواهیم کرد و امیدواری ما این است که روزی درآینده خیلی نزدیک وقتی آمار بیسوادهای ایران را ببینیم بمقدارخیلی خیلی پائین رسیده وامیدوار هستم‌ظرف‌چندسال‌این رقم بصفر برسد برنامه ای که این کنگره دارد البته برای مدت ده سال است وشاید ظرف دسال بتوانند این رقم‌را بیاورند خیلی خیلی پائین یعنی اگر درهنگام شروع این مبارزه آمارایران بیسوادهای مملکت رابه بینند ۸۰درصد بیسواد ودهدرصد باسواد یاشدولی بمقدار دسال نود درصد باسواد ودهدرصدبیسواد یاشدالبته‌امیدواری ما این است که‌آن‌قریبه صفر برسد یاحداکثر بعده درصد این یک مبارزه واقعاً اساسی واصولی است آقای دکتر یزدان پناه همه ماچون بامردم سروکار داریم می‌بینیم در حوزه های خودمان که این مساله فرهنگ ونبودن مدرسه ونبودن سپاهی قبل از آن برنامه انقلابی چقدربرای مردم‌مشکلاتی فراهم کرده بودمن درسفرهای متعددی که بحوزه‌های انتخابیه‌خودم میروم خواسته های مردم راباد داشت میکنم در یک دفترچه‌ای، امسال وقتی بررسی میکردم دیدم سه سال پیش، چهار سال پیش ۸۰ درصد ازتقاضاهای مردم این بود که مدرسه میخواهیم، معلم میخواهیم ولی در سفر اخیر که رفتم‌دیدم موضوع‌فرهنگ لااقل درحوزه‌قزوین حل‌شده این‌را همه‌عرض کنم فقط در قزوین، چون این حوزه بعنوان نمونه مبارزه بابیسوادی انتخاب شد این مشکل تا حدودی حل شده ولی در سایر نقاط مملکت (دکتر کیان - در خیلی ازجاها حل شده) بلی در خیلی از جاها حل شده ولی آنجا تقریباً صد درصد دارد حل میشود یعنی برنامه ایشانکه تادهماه دیگر یاماه‌دیگر بیسوادی که ازده سال‌ستان کشور است

در منطقه قزوین نباشد، بنابراین توسعه این برنامه در سرتاسر مملکت موجب خواهد شد که افتخار بزرگی نصیب ملت ایران و نصیب جامعه مترقی ماشود (صحیح است) بنده ضمن اینکه خواستم از پیشگاه اعلیحضرت اشرف پهلوی و کنگره مبارزه با بسوادی در راه اجرای برنامه دوم مبارزه بابیسوادی در شهرستان قزوین تشکر بکنم بازدیگر آمادگی جامعه مطبوعات، انجمن مطبوعات ایران را در راه پیشرفت و پیش برد این هدف مقدس عرض برسانم میخواستم دست استمداد بسوی نمایندگان محترم مجلس شورای ملی و همکاران عزیز و همه ملت ایران دراز کنم و استدعا کنم در این راه مقدس، در این جهاد مقدس که پرچمش بدست شاهنشاه ما است همه باید کوشش کنیم که یك افتخاری دیگر نصیب ملت ایران بشود (احسنت).

رئیس ـ آقای تبریزی بفرمائید.

تبریزی ـ بسمه تعالی با اجازه مقام معظم ریاست محترم.

بدواً قبل از تصدیع ناچارم بعرض برسانم ما گروه کشاورزان چون برخلاف ادوار گذشته از طبقه پائین و از صنف اکثریت انتخاب شده‌ایم و محرومیتهای طبقه اکثریت صدها سال بود در حال پردهپوشی و استتار مانده بود حالا که شاهنشاه آریامهر راه را هموار نموده‌اند و از صنف خودمان در خانه ملت می‌بینند اینست عرضه و تقاضا زیاد شده و حق‌هم دارند امیدوارم دولت انقلابی از کثرت تقاضا ها تنگه حوصله نباشد و یا دست بدست زده و انقلاب همه جانبه وعده‌های مترقی شاهنشاه آریامهر زودتر به ثمر نهائی برسد انشاءالله تعالی (انشاءالله).

همه میدانیم بعضی پروژه‌ها و پیش بینی ها درجهت عمران و آبادی و بالا بردن سطح تولیدات پول میخواهد بوقت پولی بعضی ها شجاعت میخواهد تسوأم با همت و دلسوزی آنها و اگذاری اراضی خالصجات به کشاورزان مربوطه اینهم پول میخواهد وقت میخواهد صدیق خواهید فرمود ۱۰ سال است خالصه بزمیانوآب و حومه عرصه میفروشند هنوز تصف نشده این فروش نیست مردم آوارهٔ است میخواهند این امر مهم که با جانت هزاران نفر زارع بغدار سروکار دارد تا روز بازنشسته شدن آنها درنهدم فراموشی ورکود بماند و کش دهند و آسرا کش دهند و بغدادران میاندوآب میروند از اینکه اعتبارات کشاورزی داده میخواهند میگویند سند مالکیت شما برای زمین و ایران است وقافد عرصه است یك رقم ناچیز میدهند بنده از اینکه گله ندارم چون اینکه روی‌مقررات ماتکیرپول میدهد البته دراطراف میاندوآب بعضی دهات نیز مانده هنوز شقوق سه گانه در آنها اجرا نشده زیرا خالصه موجبات تبعری آنها را فراهم کرده بطوریکه دوروزاست دوفر از اهل قریه قره ویران به تهران آمده و هریکی دارای نیم میلیون تومان باغات میباشند و آمال این دوفر صدخروار سبزه داشتند دیرتر بازان‌های اول پائیز بکلی پایمال شد هریك برای بیست هزارتومان ۴ ساله وام میخواهند هنوز سند مالکیت ندارند خود بنده حاضرم تمام‌دارائی خودرا برای وام آنها وجمالقدران سرقی نمایم این هایول نمیخواهند بخورند این هامؤمن به انقلاب شاه‌ومردمند وحاضرند تمام جان ومال خودرا فدای شاه ومیهن نمایند بانك خودش میداند خوش حق وحساب و بدحق وحساب کیست درشهریور سال جاری تیمسار ریاحی وزیرمحترم کشاورزی موقع بودن هیأت دولت درآذربایجان در رضائیه نزد جناب آقای دکتر مدنی نماینده محترم به بنده فرمود قریباً لایحه خالصه به مجلس تقدیم خواهد شد چهار ماه است عملی نشده آیا اینهم اعتبار وقت میخواهد بهرحال تقاضا دارم بیش از این در تقدیم این لایحه سرتا یا مفید تأخیر نفرمائید.

۲ـ عرض دیگر بنده اینکه سطح کشت در آن مناطق بدون رعایت آبش خیلی بالارفته وباغات ایجادشده وآب بزارع نمیرسد تقاضا دارم درسنگ سد اساسی زدیه رودبیاسد کوشش کنید تسریع نمایند که مرده ازسی آبی در مضیقه‌اند.

۳ـ توسعه خانه‌های انصاف که از ابتکارات شاهنشاه آریامهر است وسعت داده شود که خانه‌های انصاف از خودمردم است بهتر ازبهتر می‌توانند کارهای کشاورزی در سطح ده حل فصل نمایند وازنفر کز امور در دادگاه‌ها

وانرژی داخله بعضی مأمورین نابابان انتظامی درامور کشاورزی جلوگیری بشود عرض دیگر ساختمان راه شاهبوزنو و تنگ است که با احداث این راه محصول هزاران آبادی بشهرها عرضه میشود ویك راه کوتاه مستقیم از شاهراه کردستان از حسن آباد بیجار بهشاهراه تبریز رضائیه بمیاندوآب و ملك کری کشوده میشود که برای توسعه زراعت وتأمین امنیت اجتماعی خیلی ضروری است درپایان زیاده‌ازاین موجبات تضییع اوقات گران بهای نمایندگان محترم را فراهم نمی‌آورم توفیق همگان را در راه‌خدمت شاهنشاه آریامهر و ملت ایران ازدرگاه خداوندی همواره مسئلت دارم (احسنت).

۳ ـ تصویب صورت جلسه

رئیس ـ راجع صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ آقای مهندس والا.

مهندس والا ـ دریانات بنده اشتباهات چاپی هست که تصحیح میکنم وبنده‌اند نویسی میدهم.

رئیس ـ آقای دکتر جعفری.

دکتر جعفری ـ یك اشتباهاتی در عبارتم هست تصحیح وتقدیم میکنم.

رئیس ـ دیگر نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

رئیس ـ آقای کبیری فرمایشی دارید.

کبیری ـ نامه تشکر آمیزی از اهالی ایلاه‌پراجع بساختمان پل کنجان چم رسیده تقدیم میکنم.

رئیس ـ آقای باغمینه.

باغمینه ـ نامه‌ایست تقدیم میکنم.

۴ ـ تقدیم لایحه تفریغ بودجه ۱۳۴۳ مجلس شورای‌ملی بوسیله آقای مهندس پروشانی (کارپرداز)

رئیس ـ آقای مهندس پروشانی فرمایشی داشتید بفرمائید.

مهندس پروشانی ـ با اجازه مقام ریاست و خانمها و آقایان نمایندگان محترم تفریغ بودجه سال ۱۳۴۳ مجلس شورای ملی را برای تصویب تقدیم میدارم.

رئیس ـ به کمیسیون محاسبات فرستاده میشود.

۵ ـ طرح سؤال آقای صادق احمدی راجع بدفنبهقیلم گلهای‌جهنم درایران وجواب آقای‌معاون وزارت فرهنگ وهنر

رئیس ـ سؤال آقای صادق احمدی مطرح است آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی ـ عرض کنم سؤال بنده بسه‌اندازه کافی روشن هست استدعا میکنم یکی از آقایان منتظران محترم قرائت بفرمایند جناب آقای دکتر یگانه یا جناب آقای زمانی هر کدام مایلند پاسخ بدهند بعداً کلاز بنده عرایضی خواهم کرد.

(سؤال آقای صادق احمدی بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

خواهشمند است بدون ابلاغ قرمائید در مجلس شورای ملی حاضر و راجع بفیلم گل جهنم که اخیراً از طرف کمپانی خارجی اقدام‌بفیلمبرداری آن در ایران شده است توضیحات بیشتری بنمایندگان بدهند تا معلوم شود این اقدام با اطلاع و اجازه دولت ایران بعمل آمده و دولت از موضوع فیلم و منافی‌بودن یا نبودن آن‌باحیثیت ملت ایران اطلاع دقیقی دارد یا خیر؟

رئیس ـ آقای زمانی بفرمائید.

زمانی (معاون وزارت فرهنگ‌وهنر) ـ سؤال جناب آقای صادق احمدی کاملا روشن بود البته‌جناب‌آقای‌صادق احمدی نماینده محترم که سابقه درخشانی در خدمت قضائی دارند و حقاً مقام قضا افتخار میکند بوجود ایشان (سطفوی ـ مجلس هم افتخار میکند) درباره فیلم گلهای جهنم سؤالی ازدولت‌فرموده‌اند که اینك توضیحات مورد نظر به استحضار میرسد.

بدواً اجازه میخواهد که درباره نحوه تهیه‌فیلم‌ومنظور و هدف آن بطور خلاصه مطالبی را به استحضار برساند؛ فیلم گلهای جهنم بهزینه سازمان ملل متحد تهیه میگردد وهدف آن نشان دادن مساعی ومجاهدات همگانی

است که در سطح بین المللی بمنظور مبارزه با بلای خانمانسوز مواد مخدره بعمل میآید. مطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند سازمان ملل متحد مسائل اجتماعی را که مربوط بتأمین موجبات سعادت و رفاه جامعه بشر است مورد کمال توجه قرار داده و از طریق ارکان مخصوصی که برای این منظور در سازمان ملل متحد تشکیل گردیده است این هدف عالی انسانی را تعقیب مینماید.

یکی از کمکهای خانمانسوز جامعه بشری مسئله اعتیاد بمواد مخدر است که بحق باید آنرا بلای خانمانسوز نامید.

نمایندگان محترم ملت ایران: قاچاقچیان مواد مخدره دزدان عقل و جان اند اگر دزدان دیگر مالی را از کسی بربایند جبران آن خیلی مشکل نیست ولی دزدانی که عقل و جان مردم را میربایند تهلکه ترین مردم جهان اند ما درباره تهلکه ایکه با خدمه و تزویرو اتزویرو ربودن جان دیگری را میگیرند میگوئیم که باینها سر میبرند اجازه فرمائید بنده درباره این تبهکاران عرض کنم که قاچاقچیان مواد مخدره بابلای هروئین که از بنده هم بزرگتر است نه تنها مال بلکه علاوه بر آن عقل و جان دیگران را دیگرند و بحق سزاوار آنند که جامعه در باره آنها و ریشه کن کردن بلای که هر روز جان مردم میتازد هیچگونه رحم و شفقتی معمول ندارد.

بسیار متوقع که جناب آقای صادق احمدی که خود از قضات شریف و حائز مقامات عالی قضائی بوده اند این سؤال را از دولت نموده اند بخصوص ایشان وظائف خطیری را در سمت وابستگی تهران با امر مبارزه با مواد مخدره انجام داده اند.

با عرض این مقدمه درباره ماهیت سؤال جناب آقای صادق احمدی نماینده محترم به استحضار میرساند کمقسمتی از این فیلم که در ایران تهیه میشود مبین مجاهدات و مساعی و همکاری مأمورین در مبارزه با قاچاق مواد مخدره میباشد و بطوریکه استحضار دارند کارگردان فیلم مزبور ضمن یک مصاحبه مطبوعاتی چنین گفته است علت اینکه کشور ایران برای تهیه قسمتی از فیلم انتخاب گردیده این است که کشور ایران تنها کشوری است که رأساً و داوطلبانه کشت خشخاش را ممنوع نموده است.

نکته دیگری از مصاحبه کارگردان فیلم که قابل توجه است اینست که نامبرده تأیید کرده است که یکی از هدفهای فیلم این استکه نشان دهد مبارزه با مواد مخدره هنگامی مؤثر است که در سطح بین المللی با کمک سازمان ملل صورت گیرد.

این قسمت از اظهارات کارگردان فیلم ناظر به مجاهداتی است که کشور ایران در امر منع کشت خشخاش و مبارزه با مواد مخدر مبذول آورده است و نمایندگان محترم استحضار دارند که شاید در روزی که کشت خشخاش در کشور ممنوع گردید در آن روز در آمد دولت از این محل یکی از ارقام قابل توجه دولت بود ولی از آنجا که برای مبارزه با بلای خانمانسوز مواد مخدره هر درآمدی و نوبهر میزان که باشد ناچیز بوده و میبایستی از آن صرف نظر شود این بود که برای اولین بار قانون مصوب ۱۳۳۴، کشت خشخاش را در ایران ممنوع نمود و برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر مجازات قائل گردید و چهار سال بعد از اجراء قانون مزبور، با استفاده از تجربیات حاصله قانون مصوب ۱۳۳۸ به تصویب رسید و مجازات های شدیدی برای قاچاقچیان مواد مخدره در آن پیش بینی گردید و هم اکنون نیز دولت مشغول بررسی قانون مزبور میباشد تا با توجه به نقائصی که در عمل داشته است لایحه ای که مؤثر در امر مبارزه با بلای خانمانسوز مواد مخدره باشد به مجلس تقدیم نماید.

بدیهی است مبارزه باهر گونه تبهکاری و مخصوصاً با تبهکارانی که عقل و جان مردم را میربایند یک آرزی نیست که بزودی خاتمه بپذیرد و ریشه تبهکاری برافکنده گردد آنچه مهم است اینست که ما باید از تمام مقدورات خود برای حفظ سلامت عقل و جان مردم کشور خود و مردم جهان کوشا باشیم برای این مبارزه هماطور که کارگردان فیلم اظهار داشته است تشریک مساعی نمایندگان و سازمان ملل متحد ضرورت کامل دارد و با توجه به این نقش مؤثر است که در تهیه این فیلم مجاهدات مأمورین ایرانی و

همکاری سازمان ملل متحد در جلوگیری از قاچاق مواد مخدره از کشوری به کشور دیگر کاملاً نشان داده میشود.

نکته که ضلع دارد همه نمایندگان محترم از آن استحضار دارند و بنده بطور خلاصه تکرار میکنم اینست که کشور ما داشتن عالیترین مواریث باستانی و مظاهر تمدن باستانی و مخصوصاً با تر قبائی که در حال حاضر تحت رهبری های شاهنشاه آریا مهر نصیب کشور گردیده است از جمیع جهات جلب توجه و علاقمندی جهانیان را نموده و نمایندگان محترم استحضار دارند که این آثار تمدن و مخصوصاً بناهای تاریخی اصفهان با آن همه عظمت و شکوه خود، هنرمندان فیلم را بطوری بخود شیفته ساخت که پس از ورود به کشور در فستی از صحنه های فیلم که در ایران قرار بود تهیه گردد تغییراتی دادند و آثار تمدن و ترقیات کنونی را در فیلم مزبور جلوه گر ساختند و مجاهدات و مساعی دولت ایران در منع کشت خشخاش و مبارزه با قاچاق مواد مخدره بخوبی نشان دادند و بدیهی است یک چنین فیلمی که سازمان ملل متحد در تأمین نظرات اجتماعی سازمان اقدام تهیه آن مینماید در حرص جامعه دوستی و در عین ملاحظات ملی هدف دیگری نمیتواند داشته باشد که یک چنین هدف مقدس نه تنها مورد استقبال دولت است بلکه کشور ما در این امر مهم مقدم نیز بوده است.

بار دیگر با عرض نهایت احترام قلبی خود به مواطف پاک وطن پرستانه جناب آقای صادق احمدی امیدوارم که این اقدام سازمان ملل متحد صمیمه همکاری و تشریک مساعی کلیه کشورها بتواند بشریت را از بلای خانمان سوز مواد مخدره، این دشمن بزرگ عقل و جان نجات بخشد.

رئیس - آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی - از ابراز عنایتی که بنده فرمودید سپاسگزارم ولی بیشتر خوشحال میشدم بجای این تعارفات حوائم را میدادند صحیح است شاید اظهار نظر قطعی راجع به این فیلم کار جهنم یا کل شیطان نمیدانم اسم واقعی آن چه میباشد اظهار نظر واقعی درحکم قصاص قبل از جنایت باشد بنده قطعاً نمی خواهم قصاص قبل از جنایت بکنم ولی سؤالی که از دولت جناب هویدا کردم خیلی روشن بود بنده کاری ندارم که سازمان ملل متحد تا چه اندازه ای در این فیلم دخالت داشته است و کارگردان شناخته نشده لااقل از طرف بنده حالا نمیدانم دولت ایران تا چه اندازه ایرانی شناخته است آیا سوءاستفاده از نام سازمان ملل متحد نکرده است این هم هنوز برای من روشن نیست و سازمان ملل متحد هم در این کارخانه و نظارت داشته است و بودجه ای هم برای این کار تأمین کرده بنده ملاعرض میکنم انتخاب ایران بهمین عذر کمیون در انتخاب خوب مبارزه شما ستوانیز از انتخاب کردیم یکقدری جنبه عوامفریبی دارد که بنده این حرف را قبول نمیکنم یک ملکتی را انتخاب میکنند برای تهیه قسمتی از فیلم مبارزه با مواد مخدره کدخدا وزارع را قاچاقچی معرف میکنند یک کسی به اسم بول برایتر در لباس افسر ژاندارم میآید با اینها مبارزه میکند و متأسفم که یک نماینده دولت میآید استناد میکند به اظهارات کارگردان فیلم این کارگردان کیست؟ نمایندگان این کارگردان را میشناسند؟ که نماینده دولت معاون یک وزارتخانه بگوید کارگردان اینطور گفت. کارگردان بخود گفت شما چه کردید (مهندس والا - وسیله در اختیارشان گذاردند) ملت بنده هم اعتراض را دارم شما که ۸۰ نفر از کارمندان وزارت فرهنگ و هنر را بیکار کردید و در اختیارشان گذاشتید آیا بخودتان حق ندادید که سناریوی این فیلم را مطالعه بکنید والله من قبل از آمدن پشت تریبون خیلی بخودم تلقین میکنم که مصیبتی نشود اما حت نشود ولی خیلی متأثر میشوم من یک کلمه نفهمیدم این جوانی را که آقای زمانی داده چه بود و چه هست آیا سناریوی فیلم چی است موضوعش چی است آیا یک وزارتخانه میداند که این فیلم را که خارج میآید تهیه میکند راجع به چیست که تهیه میکند همین قدر که کارگردان رفت مصاحبه کرد و گفت که اینطور است خاطر شما آسوده شد اگر بساز شما تجلیل شد که چیزی نفرمائید من اهل گرفتن رشوه

حتی نقض نشده من کجا ارادت استعفی بدهند و جناب آقای رئیس معاون محترم وزارت دارائی هم قانون را قرائت نمایند کردند فقط برای دفاع از حیثیت ملت و برای این مسئله تعارف که نشده عضو اصلی و فرعی نقدرت هستم اینها مطرح نیست نشده هیچی نیستم بنده یک قاضی خیلی کوچک دادگستری هستم نماینده کوچکی در مجلس شورای ملی هستم از این لطفتان هم بسیار سپاسگزار و ممنون شوم اگر بدهید چرا اینطوری دولت میگوید که آقای پول بر بنر شما که ملتفت شدید آمدید به مملکت ایران با این همه سر و صدا و هو و جنجال در فرود کمسیون روی این فیلم چی است آنچه چیز میخواهید ارائه بدهید چه هست ببینیم چی میخواهید من میگویم اگر در مملکت ما خوب مبارزه شده است این آقای پول برانیر هستند که باید لشان را انتخاب بکنند که خوب بهتان بفرمایند که کلاه قفقازی چکمه قفقازی در لباس یک ایرانی بپوشند این مسخره نیست واقعاً مسخره است آدم بچه اعتراض بکند که همچیل وقیفه‌ای را آنطور که باید و شاید عمل نمیکنند من فکر میکردم جناب آقای بهبد جناب آقای دکتر یگانه جناب آقای زمانی که اینجا تشریف میآورند جواب مرا بهتر از این میدادند راجع به مبارزه مواد مخدره و اینکه این کار خوب است آفتاب بنده مخالفم با مبارزه با مواد مخدره، گرچه در نحوهٔ مبارزه‌اش بنحوی که میشود مخالفم ولی اساساً این موضوع حالا مطرح نیست ممکن است موضوع سؤال دیگری بشد باشد من میگویم شما میتوانید بیائید بنشست تریبون و اعلام کنید که این فیلم بنفع حیثیت ملت ایران نیست آنوقت من اتخاذ سند میکنم دست شما را هم میبوسم و میرم مینشینم دهنج سحبت دیگری هم نخواهم کرد ولی این را باید لطفاً بگوئید و اگر نگوئید بنده بدون اینکه تقاضا بکنم که سؤالم به کمیسیون تحقیق برود چون اثری ندارد رسماً اعلام میکنم که دولت شما است بگوید که این فیلم منافی حیثیت ایران هست مسئله حیثیت ملت بالاتر از این مسائل است این دولت مسئول حفظ این حیثیت است چطور شده است اگر بنده یا کسی بخواهد عکسی از یک مسجدی بردارد [illegible] بسان میرود میگوید توپیکه‌ای از این مسجد عکس برمیداری ولی اگر یک فیلمی بخرند و بردارند بیک خارجی بخواهد فیلمی بردارد هر کار دلش خواست بکند مانعی ندارد و این مهر و ورزیدن بخارجی را دیگر بیش کمتر توجه بفرمائید شما اموزد بهر سازمانی بهر دستگاهی بهر جائی میروید از فارسی خبری نیست همه فرنگی شده‌اند شما آمدخوشتان میآید از لغت فرنگی تمام این مصنوعاتی که در این مملکت تحت توجهات شاهنشاه آریامهر تهیه میشود در نمایشگاه سنایع ملاحظه کردید و بدید که چه وضعی پیدا کرده تمام این مصنوعات بالفت خارجی (میدن ایران) نوشته شده تمام راههای ما کمدر ایران تهیه میشود اسم خارجی دارد چرا ما نباید افتخار کنیم و به فارسی بنویسیم این کالا در ایران تهیه شده است این مهر و ورزیدن بخارجی که برای پول برانیر پنجاه هزار نفر میروند بفرود گاه و داد و فریاد میکنند اما یک هنرمند بیچاره ایرانی بایستی از پریشانی بمرود هروئینی بشود و بوضع فلاکت باری بیفتد این صحیح نیست ما باید سناریوی خودمان را تشویق بکنیم فیلم تهیه بکنیم تا این همه ارز بخارج نرود حالا امیدوارم بنده مسائلی پیش نیاید که این ایراد بشود که خارج از مسئله سؤال است حرف زیاد است بنده عرضی نمیکنم ولی میگویم آقا تنها دوست گردن یک وزارتخانه و تابلو و میز و مستمالی و معاون و وزیر و مدیر کار و نمیدانم مبلمان اینها دردی از مملکت دوا نمیکند هر وزیری هر دستگاهی یک مسئولیتی دارد شما بدانید که همیشگی ، ابدی و لایزال فقط ذات باریتعالی است (احسنت) خوب پس فردا این دولت هم عوض میشود مگر نشده است ما همه جور دولتها را دیدهایم خوب آقای وزیر فلان وزارتخانه شما که رفتید آن بالا نشستید بد و بیوجه هنگفتی صرف کردید چکار کردید این باید جواب ملت ایران را بدهد و فکرش را بکنید اگر سؤال بکنند . امهندس و الا سؤال هم بکنند بلاجواب است من اصلاً امیدوارم که واقعاً اینکه گفته میشود با نظارت سازمان ملل بوده است چه مأموری از طرف سازمان ملل

متحد نظارت داشته است چه کسی همراه اینها بوده است چه نامه‌ای داشته‌اند که سازمان گفته‌اند که این فیلم تهیه ما تهیه میشود این نامه را چرا ارائه نداده‌اید و من یک دعا میکنم و مرخص میشوم دعایم این است که امیدوارم دولت ایران موقع آمدن این فیلم به ایران و نمایش فیلمی ناچار نشود برای حفظ آبروی خودش از فیلم سانسور استفاده بکند دیگر عرضی ندارم (احسنت).

رئیس ـ آقای زمانی بفرمائید .

زمانی (معاون وزارت فرهنگ و هنر) ـ بنده ضمن اینکه جواب را بمختصار یا دیگر عرض خواهم کرد میخواستم عرض کنم که وزارت فرهنگ و هنر که روی یک هدف خاصی تأسیس شده است آن تشریفاتی که اشاره فرمودند وزیر و معاون و مدیر کل و اینها (صادق احمدی ـ بنده بطور کلی عرض کردم) بهرحال در وزارت فرهنگ و هنر مطلقاً وجود ندارد (دکتر مهندس بهبودی ـ میفرمائید معاون ندارد ؟) و اگر یک سری بوزارت فرهنگ و هنر تشریفیاپیرید ملاحظه میفرمائید وضع خود بنده چطور است بنده در اطاق کوچکی هستم نه منشی و نه تشریفات و ملاحظه خواهید فرمود که بودجه وزارت فرهنگ و هنر همان بودجه سابق هنرهای زیبا است با کسر جدیتی پس آن تشریفات وجود ندارد و اگر ساختمانی هست بلازین ـ ساختمان برای منظور و هدف خاص و تهیه فیلمهای مستند و از سابق است این عرض را بنده خواستم بمختصار برسانم و بنده هم که افتخار خدمتگزاری در وزارت فرهنگ و هنر و سپس معاونت وزارتی را دارم بر گناهگاهی که پامطلوبان سایر دستگاهها ارتباط دارم همان [illegible] که این سؤال از مجلس شورای ملی عنوان شد بنده و تهیه خود دانستم از لحاظ اینکه ممکن است یک روزی دفاع از آن بعهده من محول شود اقدام دیدم مکاتباتی از طرف سازمان ملل متحد شد است و اما موضوع فیلم ، چون تهیه فیلم مراحل مختلف دارد و اولش تهیه سناریو است که آن سناریو بعد از اینکه تهیه شد بررسی میشود در صورتیکه منطبق با اوضاع و احوال ، احتیاجات و هدفها باشد مورد تأیید قرار میگیرد و بعد مراحل دیگر تر مطرح میشود بنده میخواستم عرض بکنم که فیلم و سناریو قبلا روی آن هدف تهیه شده است یعنی همان سناریو مورد تصویب قرار گرفته (صادق احمدی ـ سناریو ملاحظه شده است ؟) بله بنده عرض کردم خودم برای اینکه اطلاع حاصل کنم چند صفحه از سناریو را خواندم و امیدوارم که بطور کلی با این عرض مختصری که کردم رفع سوء تفاهم و ناراحتی شده باشد (صادق احمدی ـ بهرحال نفرمودید کمسناریو منافی با حیثیت ملت ایران ندارد) وقتی سناریو خوانده شود تمام جهاتش هم رعایت شده است.

صادق احمدی ـ بهرحال بنده اتفاق سنده میکنم و خیلی متشکرم .

۹ ـ طرح و تصویب گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به رد تصویبنامه‌های مربوط به تشکیل سازمان مسکن و ارسال به مجلس سنا

رئیس ـ گزارش کمیسیون راجع به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم یک برنامه صحیح و بلند مدت برای خانه دار ساختن کارمندان دولت و کارگران صنایع و سایر افرادی که به کمک دولت نیازمندند مطرح است قرائت میشود :

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون آبادانی و مسکن مجلس شورای ملی

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه ۸ آذرماه ۱۳۴۴ با حضور آقای دکتر هاویدی وزیر آبادانی و مسکن و آقای دکتر فیروزیان معاون وزارت آبادانی و مسکن لایحه شمارهٔ ۲۵۹۰۱ ـ ۱۳۴۲/۱۰/۱۷ دولت مربوط به تصویب نامه های شمارهٔ ۲۸۸۳۰/ت ـ ۱۳۴۰/۹/۲۵ و ۹۸۱۰ت/۲۴ـ۱۳۴۱/۵ و ۲۵۶۴۵ـ۱۳۴۱/۷/۱۱ راجع به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم یک برنامه صحیح و بلند مدت برای خانه دار ساختن کارمندان دولت و کارگران صنایع و سایر افرادی که به کمک دولت نیازمندند و ساختمان مسکن و بهبود وضع آنها که بشمارهای ۳۶۷ ـ ۳۷۱ ـ ۳۷۴ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار دادند پس از

توضیح نماینده دولت دائر به اینکه تصویب نامه شمارهٔ ۲۸۸۳۰/ت ـ ۲۵ ـ ۹ ـ ۱۳۴۰ طی تصویب‌نامه شمارهٔ ۹۸۱۰/ت ـ ۲۴ ـ ۵ ـ ۱۳۴۱ نمو گردیده و تصویب‌نامه شمارهٔ ۹۸۱۰/ت ـ ۲۴ ـ ۵ ـ ۱۳۴۱ طی تصویب‌نامه شمارهٔ ۲۵۶۴۸ ـ ۱۱ ـ ۷ ـ ۱۳۴۱ لغو شده و چون مفاد تصویب‌نامه اخیر در قانون تأسیس وزارت آبادانی و مسکن منظور گردیده لذا دیگر به این تصویب‌نامه‌ها احتیاجی نیست تقاضای رد آنها را دارم.

کمیسیون آبادانی و مسکن پس از توضیحات نماینده دولت تصویب نامه های شمارهٔ ۲۸۸۳۰/ت ـ ۲۵ ـ ۹ ـ ۱۳۴۰ و ۹۸۱۰/ت ـ ۲۴ ـ ۵ ـ ۱۳۴۱ و ۲۵۶۴۸ ـ ۱۱ ـ ۷ ـ ۱۳۴۱ را بعلت عدم احتیاج دولت ردنمود.

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون آبادانی و مسکن ـ مهندس عطائی

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۸ آذرماه ۱۳۴۴ بنا بحضور آقای دکتر فیروزیان معاون وزارت آبادانی و مسکن لایحه شمارهٔ ۲۵۹۰۱ ـ ۱۷ ـ ۱۰ ـ ۱۳۴۲ دولت مربوط بتصویب نامه های شمارهٔ ۲۸۸۳۰ ـ ۲۵ ـ ۹ ـ ۱۳۴۰ و ۹۸۱۰/ت ـ ۲۴ ـ ۵ ـ ۱۳۴۱ و ۲۵۶۴۸ ـ ۱۱ ـ ۷ ـ ۱۳۴۱ راجع بتشکیل سازمان مسکن و تنظیم یک برنامه صحیح و بلند مدت برای خانه‌دار ساختن کارمندان دولت و کارگران صنایع و سایر افرادی که به کمک دولت نیازمندند و ساختمان مسکن و بهبود وضع آنرا مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن دائر به رد تصویب نامه های مذکور را عیناً تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی ـ مهندس آسدی

گزارش از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۴ آذرماه ۱۳۴۴ با حضور نماینده دولت لایحه شمارهٔ ۲۵۹۰۱ ـ ۱۷ ـ ۱۰ ـ ۱۳۴۲ مربوط به تصویب نامه های شمارهٔ ۲۸۸۳۰/ت ـ ۲۵ ـ ۹ ـ ۱۳۴۰ و ۹۸۱۰/ت ـ ۲۴ ـ ۵ ـ ۱۳۴۱ و ۲۵۶۴۸ ـ ۱۱ ـ ۷ ـ ۱۳۴۱ راجع به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم یک برنامه صحیح و بلند مدت برای خانه‌دار ساختن کارمندان دولت و کارگران صنایع و سایر افرادی که به کمک دولت نیازمندند و ساختمان مسکن و بهبود وضع آنرا مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن دائر به رد تصویب‌نامه های مذکور را عیناً تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

رئیس کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری ـ مجیدموسوی

گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور با حضور آقای دکتر فیروزیان

معاون وزارت آبادانی و مسکن لایحه شمارهٔ ۲۵۹۰۱ ـ ۱۷ ـ ۱۰ ـ ۱۳۴۲ دولت مربوط به تصویب نامه های شمارهٔ ۲۸۸۳۰/ت ـ ۲۵ ـ ۹ ـ ۱۳۴۰ و ۹۸۱۰/ت ـ ۲۴ ـ ۵ ـ ۱۳۴۱ و ۲۵۶۴۸ ـ ۱۱ ـ ۷ ـ ۱۳۴۱ راجع به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم یک برنامه صحیح و بلند مدت برای خانه‌دار ساختن کارمندان دولت و کارگران صنایع و سایر افرادی که به کمک دولت نیازمندند و ساختمان مسکن و بهبود وضع آنرا مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن دائر به رد تصویب نامه های مذکور را عیناً تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون کشور ـ مصطفوی

رئیس ـ گزارش کمیسیونها مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بگزارش کمیسیونها رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثریت برخاستند) تصویب شد. گزارش برای اطلاع مجلس سنا فرستاده میشود.

۷ ـ طرح و تصویب گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن راجع بمنتفی بودن تصویبنامه‌های مربوط باجازه و اختیارات هیئت بنجنفری برای ساختمان خانه های سازمانی و ارسال بمجلس سنا

رئیس ـ گزارش کمیسیون مبنی بر منتفی بودن اجازه و اختیارات هیئت پنجنفری برای ساختمان خانه های سازمانی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد.)

گزارش از کمیسیون آبادانی و مسکن

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه هشتم آذرماه ۱۳۴۴ با حضور آقای دکتر نهاوندی وزیر آبادانی و مسکن و آقای دکتر فیروزیان معاون وزارت آبادانی و مسکن لایحه شمارهٔ ۴۶۴۶۸ ـ ۱۷ ـ ۱۰ ـ ۱۳۴۲ دولت مربوط به تصویب نامه های شمارهٔ ۸۲۴ ـ ۱۹ ـ ۱ ـ ۱۳۴۲ و ۹۹۱۲ ـ ۲۳ ـ ۶ ـ ۱۳۴۲ موضوعاً منتفی است و اقدامی ندارد. اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون آبادانی و مسکن ـ مهندس عطائی

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی با حضور آقای دکتر فیروزیان معاون وزارت آبادانی و مسکن لایحهٔ شمارهٔ ۴۶۴۶۸ ـ ۱۷ ـ ۱۰ ـ ۱۳۴۲ دولت مربوط بتصویبنامه‌های شمارهٔ ۸۲۴ ـ ۱۹ ـ ۱ ـ ۱۳۴۲ و ۹۹۱۲ ـ ۲۳ ـ ۶ ـ ۱۳۴۲ راجع به اجازه و اختیارات هیئت پنج نفری برای ساختمان خانه‌های سازمانی و همچنین اجازه استخدام مأمورین فنی و خرید اراضی مورد احتیاج سازمان را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن دائر به منتفی نبودن تصویب‌نامه‌های مذکور را عیناً تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون دارائی ـ عزت‌الله اوزار

گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۰ آذرماه ۱۳۴۴ با حضور نماینده وزارت آبادانی و مسکن لایحه شمارهٔ ۴۶۴۶۸ ـ ۱۷ ـ ۱۰ ـ ۱۳۴۲ دولت مربوط بتصویب‌نامه های شمارهٔ ۸۲۴ ـ ۱ ـ ۱۹ ـ ۱۳۴۲ و ۹۹۱۲ ـ ۲۳ ـ ۶ ـ ۱۳۴۲. راجع به اجازه و

اختیار هیئت پنج نفری برای ساختمان خانه‌های سازمانی همچنین اجازه استخدام مأمورین فنی و خرید اراضی مورد احتیاج سازمان را مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون آمد بومسکن و از ممتنعی بودن تصویب نامه‌های مذکور را تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون کشور - مصطفوی

گزارش از کمیسیون برنامه بمجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه ۳۳ آذرماه ۱۳۴۴ باحضور آقای مهندس اصفیاء مدیر عامل سازمان برنامه لایحه شماره ۶۶۶۶۸ - ۱۳۴۲/۱۰/۱۷ دولت مربوط به تصویبنامه های شماره ۸۲۴ - ۱۳۴۲/۱۰/۱۹ و ۹۹۱۶ - ۱۳۴۲/۶/۲۳ راجع به اجازه و اختیارات هیئت پنج نفری برای ساختمان خانه های سازمانی و همچنین اجازه استخدام مأمورین فنی و خرید اراضی مورد احتیاج سازمان را مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون آمد و از ممتنعی بودن تصویبنامه های مذکور را تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

رئیس کمیسیون برنامه - دکتر الموتی

رئیس - گزارش کمیسیون بهداری است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به گزارش کمیسیون های دارائی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد گزارش برای اطلاع مجلس منتشر فرستاده میشود.

۸ - شور اول گزارش کمیسیون امور خارجه راجع بمنع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه

رئیس - گزارش شور اول لایحه راجع به منع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه مطرح است قرائت میشود.

(طرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ آذرماه ۱۳۴۴ بحضور آقایان قریب معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۸۵۰۴۹/۱۸ - ۱۳۴۴/۱۰/۷ دولت راجع بمنع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه را که بشماره ۹۲۰۰ چاپ شده است مورد رسیدگی قرار داده و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده واحده - از این تاریخ ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه یا کسانیکه قبلا از ازدواج بتابعیت ایران درآمده اند مطلقاً ممنوع است. کارمندان متخلف صلاحیت ادامه خدمت در وزارت امور خارجه را نخواهند داشت.

تبصره - افراد کارمندان فعلی وزارت امور خارجه که دارای همسر ایرانی میباشند که قبلا تبعیت غیر ایرانی داشته اند از هر طبقه و مقام بمأموریت ثابت کشورهائیکه همسر آنها قبلا تابعیت آن کشور را داشته اند مطلقاً ممنوع است.

رئیس کمیسیون امور خارجه - دکتر ضیائی

گزارش شور اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور با حضور آقای قریب معاون وزارت امور خارجه لایحه دولت راجع بمنع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون امور خارجه را در این مورد تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میشود.

مخبر کمیسیون کشور - مصطفوی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای ادیب سمیعی بفرمائید.

ادیب سمیعی - اگر اجازه بفرمائید چون گزارش لایحه خیلی اهمیت دارد آقای مخبر یا معاون محترم توضیح بدهند.

رئیس - آقای مافی ممکن است توضیح بفرمائید.

مافی - مخبر کمیسیون خارجه - باید بعرض نمایندگان محترم برسانم که وزارت امور خارجه برای تقدیم این لایحه بسیار مطالعه کرده و بسیار دقت کرده و اکنون که این لایحه تقدیم مجلس شورای ملی شده است واقعاً تصویب آن بسیاری از مشکلات وزارت امور خارجه را حل خواهد ساخت (یکنفر از نمایندگان - اگر خوبی است) لایحه که در کمیسیون خارجه مطرح شد همینجور نمایندگان محترم اعضای کمیسیون در این مورد بسیار مطالعه کردند و با استدلال قوی کارمندوزارت امور خارجه را از داشتن عیال خارجی منع کردند و لایحه مفید بحال مملکت دانستند از طرف دیگر از نظر امنیت کشور باید بعرض نمایندگان محترم برسانم که سفیر یا نماینده مملکت ما در خارج، نماینده شخص شخیص شاهنشاه آریامهر است و سیاستی از هر جهت شئون و حیثیت مملکت ما در این مورد در نظر گرفته شود (احسنت) از طرف دیگر خواستم بعرض نمایندگان محترم برسانم که این منع قانونی که الآن لایحه‌ای مطرح است در تمام ممالک خارجی عمل میشود بهمین طریق عمل میکنند (احسنت)

رئیس - آقای مهندس بهبودی بفرمائید.

دکتر مهندس بهبودی - عرض کنم بنده توضیح بیشتری میخواستم از نماینده محترم دولت یا مخبر محترم کمیسیون تا بتوانم اگر قانع نشدم عرایض بکنم که چطور ممکن است کارمندان وزارت امور خارجه را بعلت شغلی که دارند محدودیتی برایشان قائل میشویم ولی مثلا برای پرسنل نظامی که همین خیلی حساس بودن کارشان کمتر بیشتر از مأمورین وزارت امور خارجه نیستند کمتر است برای آنها محدودیت قائل نمیشویم و یا برای بقیه کارمندان دولت که آنها هم مطلع‌هائی دارند و استفاده‌ای از این کار آنها میکنند و آنها هم مثل کارمندان وزارت امور خارجه هستند در حفظ حیثیت کشور کوشا باشند تصور میکنم که بقیه مأمورین هم وظیفه دارند بنابراین نظر میکنم نماینده محترم دولت یا جناب آقای مخبر محترم کمیسیون توضیحی بفرمایند تا من روشن شوم کجا را فقط این محدودیت را برای مأمورین وزارت امور خارجه قائل شویم و چرا کلی‌تر نمیکنیم و چرا برای مقامات بالاتری از کارمندان که مسئولیتهای بیشتر و حساسیتی در مملکت دارند برای آنها محدودیت قائل نشویم؟ یک کارمند یک دبیر سفارت نباید خانم خارجی داشته باشد و نباید با یکنفر خارجی ازدواج بکند ولی یک وزیر اگر ازدواج کرد مانعی ندارد.

رئیس - چون شور اول لایحه است در صورتیکه پیشنهاداتی دارید مرحمت کنید بکمیسیون میرود. آقای فلیکی آقایان بفرمائید.

آقایان - مخبر محترم توضیح دادند که در خارجه هم از چنین رویه‌ای پیروی میشود. ممکن است اما بهرحال فقط وزارت امور خارجه نیست مقامات حساس دیگری هم هست. قدر مسلم این است که در هیچ کشور چنین مقرراتی که بموجب قانونی که از مجلس بگذرد نیست آنها یک آئین‌نامه یا اساسنامه داخلی دارند ملاحظه بفرمائید یک شخصی است به استخدام یک کمپانی در آمده آن کمپانی مقرراتی دارد میگفتند جلوی آن کارمند و میگویند بموجب این مقررات تعاداً استخدام میکنیم او تعهد میکند که آن مقررات را اجرا نکند اگر اجرا نکرد دستش را میگیرند و بیرونش میکنند اما قانونی نمیگذارند برای چنین کاری و بنظر من در شأن مجلس نیست که یک چنین قانونی بگذارند و با تعهدات عمومی بین‌المللی ضد تبعیضی که ما داریم اصلا وفق نمیدهد بهر حال بنده معتقدم اگر وزارت امور خارجه میخواهد این کار را بکند میتواند خودش بکند یا یک شخصیتهای بکند یا تموی اساسنامه‌اش آئین‌نامه‌ای تدوین بکند نه مستقیم الا نه مجلس را آلوده اینکار بکند و با تصویب مجلس که آنها نتوانند کارشان را انجام بدهند یعنی خودشان نتوانند خودشان نگویند ممنوع است بگویند

اختیارات هیئت پنج نفری برای ساختمان خانه‌های سازمانی همچنین اجازه استخدام مأمورین فنی و خرید اراضی مورد احتیاج سازمان را مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن دائر بر منتفی بودن تصویب نامه‌های مذکور را اینجانب تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینمایند.

مخبر کمیسیون کشور - مصطفوی

گزارش از کمیسیون برنامه بمجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه ۲۳ آذرماه ۱۳۴۴ باحضور آقای مهندس اصفیاء مدیر عامل سازمان برنامه لایحه شمارهٔ ۶۹۶۶۸ - ۱۳۴۴/۱۰/۱۷ دولت مربوط به تصویبنامه های شمارهٔ ۸۳۴ - ۱۳۴۴/۷/۱۹ و ۹۹۱۲ - ۱۳۴۴/۶/۲۳ راجع به اجازه و اختیارات هیئت پنج نفری برای ساختمان خانه های سازمانی و همچنین اجازه استخدام مأمورین فنی و خرید اراضی مورد احتیاج سازمان را مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن دائر بر منتفی بودن تصویبنامه های مذکور را اینجانب تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم مینمایند.

رئیس کمیسیون برنامه - دکتر الموتی

رئیس - گزارش کمیسیون برنامه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به گزارش کمیسیون ها رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثریت برخاستند) تصویب شد گزارش برای اطلاع مجلس سنا فرستاده میشود.

۸ - دور اول گزارش کمیسیون امور خارجه راجع بمنع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه

رئیس - گزارش دور اول لایحه راجع به منع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش دور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ آذرماه ۱۳۴۴ باحضور آقای قریب معاون وزارت امور خارجه لایحهٔ شمارهٔ ۲۰۰۴۹/۳۳۴۵۸ - ۱۳۴۴/۱۰/۲ دولت راجع بمنع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه را که شمارهٔ ۳۰۰ چاپ شده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده واحده - از این تاریخ ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه با کسانیکه قبلا بر اثر ازدواج تابعیت ایران در آمده اند مطلقاً ممنوع است. کارمندان متخلف صلاحیت ادامه خدمت در وزارت امور خارجه را نخواهند داشت.

تبصره - افراد کارمندان فعلی وزارت امور خارجه که دارای همسر ایرانی میباشند که قبلا تابعیت غیر ایرانی داشته اند از هر طبقه و مقام بمأموریت تابعیت کشورهائیکه همسر آنها قبلا تابعیت آن کشور را داشته اند مطلقاً ممنوع است.

رئیس کمیسیون امور خارجه - دکتر ضیائی

گزارش دور اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور با حضور آقای قریب معاون وزارت امور خارجه لایحه دولت راجع بمنع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امور خارجه را در این مورد تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - مصطفوی

رئیس - این لایحه مطرح است آقای ادیب سمیعی بفرمائید.

ادیب سمیعی - اگر اجازه بفرمائید چون گزارش لایحه خیلی نهاد بر آقای مخبر یا معاون محترم توضیح بدهند.

رئیس - آقای مافی ممکن است توضیح بفرمائید.

مافی - مخبر کمیسیون خارجه آقای باید بعرض نمایندگان محترم برسانم که وزارت امور خارجه برای تقدیم این لایحه بسیار مطالعه کرده و بسیار وقت کرده و اکنون که این لایحه تقدیم مجلس شورای ملی شده است واقعاً تصویب آن بسیاری از مشکلات وزارت امور خارجه را حل خواهد ساخت (یکنفر از نمایندگان - کار خوبی است) لایحه که در کمیسیون خارجه مطرح شد همچنین نمایندگان محترم اعضای کمیسیون در این مورد بسیار مطالعه کردند و با استدلال قوی کارمندوزارت امور خارجه را از داشتن همسر خارجی منع کردند و لایحه مفید بحال مملکت دانستند از طرف دیگر از نظر امنیت کشور باید بعرض نمایندگان محترم برسانم که سفیر یا نماینده مملکت ما در خارج، نماینده شخص شخیص شاهنشاه آریامهر است و میبایستی از هر جهت شئون و حیثیت مملکت ما در این مورد در نظر گرفته شود (احسنت) از طرف دیگر خواستم بعرض نمایندگان محترم برسانم که این منع قانونی که الآن لایحه‌ش مطرح است در تمام ممالک خارجی عمل میشود و بهمین طریق عمل میکنند (احسنت).

رئیس - آقای مهندس یهودی بفرمائید.

دکتر مهندس یهودی - عرض کنم بنده توضیح بیشتری میخواستم از نماینده محترم دولت یا مخبر محترم کمیسیون تا نتوانم اگر قانع نشدم عرایضی بکنم که بطور مسلم میدانیم کارمندان وزارت امور خارجه را بعلت شغلی که دارند محدودیتی برایشان قائل میشویم ولی مثلا برای رانندگان تاکسی خیلی میکنم حساس بودن کارشان گیر بیشتر از مأمورین وزارت امور خارجه باشد کمتر بسته برای آنها محدودیت قائل میشویم و یا برای بقیه کارمندان دولت الآن استه مطلوبی داریم استه قضاوی داریم دادستانها داریم که اینها مأمور وزارت خارجه نیستند همانطور که مأمور وزارت امور خارجه باید در حفظ حیثیت کشور کوشا باشد تصور میکنم که بقیه مأمورین هم این وظیفه را دارند منتها این نقاضا میکنم نماینده محترم دولت یا جناب آقای مخبر محترم کمیسیون توضیحی بفرمایند تا من روشن بشوم کمچرا ما فقط این محدودیت را برای مأمورین وزارت امور خارجه قائل بشویم وچرا کلی تر نمیکنیم وچرا برای مقامات بالاتری از کارمندان که مسئولیتهای بیشتر و حساسیتری در مملکت دارند برای آنها محدودیت قائل نشویم؟ یك کارمند بانك دبیر سفارت نباید خانم خارجی داشته باشد و نباید با یکنفر خارجی ازدواج بکند ولی یك وزیر اگر ازدواج کرد مناسبی ندارد.

رئیس - چون شور اول لایحه است در صورتیکه پیشنهاداتی دارید مرحمت کنید بکمیسیون میرود. آقای فلیکس آقایان بفرمائید.

آقایان - مخبر محترم توضیح دادند که در خارجه هم از چنین رویه‌ای پیروی میشود. ممکن است امابهر حال فقط وزارت امور خارجه نیست مقامات حساس دیگری هم هست. قدر مسلم این است که در هیچ کشور چنین مقرراتی که بموجب قانونی که از مجلس بگذرد نیست آنها یك آئین نامه یا اساسنامه داخلی دارند ملاحظه بفرمائید یك شخصی است به استخدام یکدستگاهی در آمده آنستگاه مقرراتی دارد میگذارند جلوی آن کارمند و میگویند بموجب این مقررات شما را استخدام میکنیم اونهم میکند که آن مقررات را اجرا بکند اگر اجرا نکرد دستش را میگیرند و بیرونش میکنند اما قانونی نمیگذارند برای چنین کاری و بنظر من در شأن مجلس نیست که یك چنین قانونی بگذراند و با تعهدات عمومی بین المللی عدم تبعیضی که ما داریم اصلا وفق نمیدهد بهر حال بنده معتقدم اگر وزارت امور خارجه میخواهد این کار را بکند میتواند خودش بکند و یك بخشنامه‌ای بکند یا قسوی اساسنامه‌ای آئین نامه‌ای تدوین بکند و بنویسد الا اینکه مجلس را آلوده اینکار بکند ما نشویم مجوز که آنها نتوانند کارشان را انجام بدهند یعنی خودشان نتوانند خودشان نگویند ممنوع است بگویند

مجلس ممنوع کرده مخبر برای چنین قوانینی بوجود بیاید مسلم است که یک مأمور وزارت امور خارجه یا یک مأمور شهربانی یا مأمور امنیتی یا مأمور دستگاه نظامی دیگر بایستی طبق یک مقرراتی رسیدگی کنند بایستی یک ملاحظاتی داشته باشد و اجازه بکند از اینکه خارجیان بتوانند اطلاعاتی که در دستش هست استفاده‌ای برضد مملکت ما بکنند ولی اینها بموجب قانون نباید بشود بنده پیشنهاد میکنم چنانچه مخبر محترم موافق باشند این گزارش برگردد به کمیسیون و رویه اینکه ممالک دیگر دارند مطالعه بیشتری رویش بکنند و ببینند احتیاج بچقدرون هست یا طبق مقررات داخلی میتوانیم اینکار را بکنیم.

رئیس ـ آقای صافی بفرمائید.

صافی (مخبر کمیسیون امور خارجه) ـ عرض کنم جناب آقای مهندس بهبودی تشریف دارند؟ دکتر مهندس بهبودی ـ بله در خدمتتان هستم. عرض کنم حضور مبارکتان در خصوص اینکه این لایحه میبایستی واقعاً در مورد تمام نمایندگانی که در خارج از کشور تشریف دارند بهمین نحو اجرا شود عرض میکنم این لایحه لایحه‌ایست که از وزارت امور خارجه آمده و ما امیدواریم سایر نمایندگان ایرانی که مخارج میروند بهمین قانون تأسی کنند (دکتر مهندس بهبودی ـ بنده پیشنهاد تقدیم میکنم) مورد مطالعه قرار بگیرد اما در مورد فرمایش جناب آقای آقایان که فرمودند در خارج چنین قانونی نیست این یک آئین نامه است و در وزارت امور خارجه تابحال اجرا شده و راجع به اینکه فرمودند در ممالک دیگر این قانون نیست بایستی بعرض مبارکتان برسانم در سیاری از ممالک دیگر هست و اجرا میشود و الآن هم در شان مجلس هست که یک همچو قانونی را تصویب بکنند که دست وزارت امور خارجه واقعاً در مورد اجرای این عمل باز باشد (قلیکس آقایان ـ چرا آئین نامه خودشان را نمیتوانند اجرا بکنند؟).

رئیس ـ آقای رامبد فرمایشی داشتید بفرمائید.

رامبد ـ خدایا زین معمار پرده بردار (دکتر رضا افشار معاون معمالی نیست) چرا معما است و تمام لوایح دولت معماست (مهندس ارفع ـ لایحه این دولت نیست تصویبنامه زمان فترت است) اگر هر کس این لایحه را پنج دقیقه مطالعه کند به بی مطالعه‌گی تهیه کنندگان و تعقیب کنندگان این لایحه خوب پی میبرد بنده اطلاع یافته‌ام که وزارت خانه‌ها مستقیماً لوایح را تنظیم میکنند و به مجلس میدهند فکر میکردم که طبق معمول تحت وزیر کموظیفه دارد یک هماهنگی در امور وزارتخانه ها فراهم کند اطلاع پیدا میکند فرمایش مخبر محترم حاکی از این بود که خیر از این به بعد هر قانونی که در مملکت میآید برای کارمندان خاص آن وزارتخانه است مملکت ایران را خداوند از بالا و شاه از پائین باید هدایت بفرمایند شاید شأن نزول این لایحه بگوئیم این باشد که اگر یک نماینده سیاسی همسر خارجی داشته باشد در حفظ اسرار مملکتی آنچنان که باید و شاید دقت نشود (صحیح است) جناب آقای مهندس بهبودی فرمودند بنظر مخبر محترم و وزیر توجیه کنندگان این لایحه مگر فقط این نمایندگان ما در خارج از کشور هستند که باید هر دو مملکت را حفظ کنند مقدمات دیگر دولتی کسوب اصلا واقف باسرار نیستند (صحیح است) این شکل معایش هست در کمیسیون بنده مدت تحقیق کرده صحت شد که وقتی که این نمایندگان با یک خارجی همسر هستند آن خارجی ممکن است از خانواده‌ای باشد درهمان مملکت محل ماموریت و حفظ حیثیت نماینده ایران در آنجا نشود این مسائل دیگر با روح انقلاب مملکت منطبق نمیکند ما به اینکه فلان کس ثروتمند است در فلان خانواده یا خانواده فقیری است توجهی نمیکنیم ما بشرافت انسانی به وظیفه ذاتی اشخاص احترام میگذاریم (احسنت) اما نکته‌ای پیش میآید که استدعا میکنم همین حالا معاون محترم وزارت خارجه به بنده جواب بفرمایند والا چند روز قبل سؤال کنم قطعاً در گذشته و در طول این مدت که نمایندگان متأهل بودند با همسران خارجی مطالبی پیش آمده که باعث آوردن این لایحه شده والا ما که اینجا نشسته‌ایم که هر قانونی را در ممالک خارج تدوین میکنند ما هم بکنیم بیائید بگوئید تابحال آنچه در تعقیب ماموریت کرده‌اید چیست کدام مأمور وزارت خارجه را که بعلت داشتن همسر خارجی نتوانسته حفظ اسرار و حیثیت ملت ایران را بکند اگر کار بر کنار کرده‌اید مجلس برای اعمال نظرات خصوصی که از خود نمایندگان پنهان باشد نیست گفتند باید در محلش همین بگوئیم که آنچه در کمیسیون‌ها هم گفته میشود متوجه باشند که نماینده ما سفطه و تفسیرات خارجی قانع نمیشود گفتند اگر یک مأمور ایران در خارج اگر همسر خارجی داشته باشد ممکن است از امتیازاتی که برای نمایندگان ما در خارج است برای بستگان آن همسر خارجی هم استفاده کنند، آیا وزارت خارجه: شما که نماینده ای میفرستید که از دولت قوطی سیگار نمیتواند سرقت بکند چطور میخواهید یک همچو شخصی را بعنوان سفیر کبیر و وزیر مختار بفرستید (احسنت) بنده نه با این لایحه میتوانم موافقت کنم برای اینکه ملاحظه فرمودید چقدر می‌بینند و بلکه وی مطالعه است نه میتوانم مخالفت کنم برای اینکه موضوع اسرائی که گفتند اگر مطرح باشد باید این لایحه بتمام کسانی که امور اجتماعی و سیاسی و مصالح این مملکت را در اختیار میگیرند تعمیم داده شود شاید این یکبار دیگر از دولت تقاضا میکنم شما یک بار دیگر برای اینکه وقت مجلس را نگیرید بیائید خودتان در لوایحتان مطالعه کنید و آنچه مورد احتیاج مملکت است به مجلس بیاورید نه آنچه مورد نظر خصوصی اشخاص است (احسنت).

رئیس ـ آقای قریب بفرمائید.

قریب (معاون وزارت امور خارجه) ـ با کسب اجازه از مقام ریاست به استحضار خانم‌ها و آقایان میرسانم اینکه نماینده محترم فرمودند معمائی است در اینکار بنده حقیقتاً معمائی در این کار نمی‌بینم و بسیار متعجبم لایحه ای است که مورد نظر و تصویب قاطبه نمایندگان مجلس باید باشد طرف حمله پاره‌ای از آقایان قرار میگیرد علتش را عرض میکنم دلایل و علل متعددی داشت که وزارت خارجه بفکر افتاد در دوره فترت این تصویبنامه قانونی را بگذراند که مهمترین همه این بود که آقایان مأمورین وزارت خارجه در خارج از کشور نماینده مملکت هستند و هستی موقع خروارند آیا صلاح است که ما نمایندگانی خارج بفرستیم که همسرانشان ایرانی نباشند و آقایان مخالفت میفرمایند با این مطلب (دکتر مهندس بهبودی ـ مخالف نیستیم عمومیت بدهید) وزارت خارجه تصویبنامه برای کارخودش گذرانده است مأمورین وزارتخانه های دیگر هم ممکن است خودشان به این فکر بیفتند و لوایحی بیاورند و تقدیم کنند ولی مخالفت با این لایحه منظور بنده در شأن مخبر نیست بعلت اینکه آقای آقایان فرمودند چرا وزارت خارجه با آئین نامه خودش اجرا نکند همه ضرر یکه بنده چندروزپیش بعرض مجلس شورای ملی رسانده بنده همیشه با تبعیض مخالف بودم و هیچوقت میل ندارم در کاری تبعیض بشود، در سابق در مورد همین ازدواج مدعات ما دیدیم که استثنا عائلی پیش آمد و بعدهای از اعضای وزارت خارجه اجازه دادند که با بانوان خارجی ازدواج کنند و دیدیم که این مطلب ممکن است ادامه داشته باشد (رامبد ـ کی اجازه داد؟) چه عرض کنم اگر تشریف فرمایشو بدهید ممکن است خدمتتان عرض کنم تصویب نامه‌هائی گذرانده و بنده ای اجازه داده‌ام اگر این مطلب قانونی باشد و بصورت قانون درآید برای همه یکسان خواهد شد، اگر جنابعالی با این مطلب موافقید که حقیقتاً شایسته نیست همسر یک سفیر کبیر یا وزیر در خارج ایرانی باشد، بنده عقیده دارم که جناب خارجی در شأن ملت ایران نیست که بخارج بفرستد و نماینده بانوان این مملکت باشد در موقعی که ما داریم انقلاب شاه و ملت را اجرا میکنیم.

پس مخالفت بفرمائید (دکتر مهندس بهبودی ـ طبق مادهٔ ۷۲ بنده اخطار دارم) (آقایان ـ آئین نامه خودتانرا اجرا کنید) بنده عرض میکنم چون تبعیضاتی بوده خواستیم این بصورت قانون باشد و قدرت قانونی داشته باشد (صحیح است) که در آینده استثنا نباشد، بعجله مناسبت فقط روی اصل اینکه چرا قانون میخواهد بشود مخالفت میفرمائید، اگر چنانچه عقیده دارید بر اینکه این حق است منظورتان است که ما اینکار را بکنیم موافقت بفرمائید که قوانین قانونی داشته باشد، قدرت قانونی داشته باشد (دکتر ... آیا در سایر ممالک مشابه یک چنین قانونی هست؟) در اغلب کشورها

هستند اگر مطالعه فرمائید وزارت خارجه استثنائاً نیامده اینکار را نکند در اغلب کشورها از نظر حفظ شئون مملکتی چنین قانونی هست . از همه مهمتر این مسئله برای معرفی بانوان این مملکت است . اغلب دیده شده در ممالک خارجی وهمینطور رفته ایم و دیده ایم که عده‌ای از اعضای وزارت خارجه خانمهای خارجی داشته‌اند که نماینده بانوان ایرانی در آن کشورها نبوده‌اند . خارجی‌ها چه‌طور میتوانند قضاوت درمورد بانوان کشور ما بکنند که الآن مساوی با مقام مردها هستند و می‌بینیم که در مجلس نشسته‌اند . در مجلس سنا نشسته‌اند ، و در مقامات بالا هستند ، بنده تصور میکنم ایرانی که بدین لایحه و تصویب نامه قانونی گرفته میشود قانع کننده نباشد ، عرض دیگری ندارم .

بالاغاتلو ـ لایحه بسیار خوبی است ولی استثناء نباید باشد .

رئیس ـ آقای مهندس بهبودی بفرمائید .

دکتر مهندس بهبودی ـ عرض کنم ...

دکتر نعمت‌زاده ـ ماده ۷۳ را اول قرائت بفرمائید

دکتر مهندس بهبودی ـ برای اطلاعتان عرض میکنم مادهٔ ۷۲ یا ۷۳ در مورد تعریف عرایض نماینده است و اجازه داده است که ۱۵ دقیقه نماینده در رد تعریف صحبت کند . عرض کنم آنچه که در اینجا گفته شد این بود که این لایحه کم است (دکتر نعمت‌زاده ـ پیشنهاد بدهید) پیشنهاد تقدیم کردیم عرایضی میکنم برای اینکه اعضای کمیسیون و بقیه نمایندگان روشن بشوند و کمک کنند اگر مصلحت دانند که در کمیسیون درشور دوم اصلاح بشود و این حق را داشته باشیم که اگر اصلاح نشد لازم در شور دوم عرایضی در این مجلس مقدس بکنیم که اصلاح شود (دکتر نعمت‌زاده ـ بالاخره مادهٔ ۷۲ است یا ۷۳ ؟) .

دکتر مهندس بهبودی ـ لااقل من این قدر میدانم که در دو تا کدام ماده است چنانچه‌ای که اصلا نمیدانید چه ماده‌ای هست بهر حال عرض کردم ما مخالف با این حد قدمی بستیم ، ما این را کم میدانیم و چون رفقای ما در کمیسیون پیشنهاد کرده‌اند که این را عام بدانند و شامل تمام وابستگان بدانند ، متأسفانه مأمورین وزارت خارجه با این پیشنهاد در کمیسیون موافقت نکردند ، این بود که ما وظیفه دانستیم مجلس را روشن بکنیم که چنین پیشنهادی در کمیسیون داده شده و مورد توجه نمایندگان دولت قرار نگرفته‌اند اکثریت هم توجهی نکرده است ، این است که آمدیم درمحضر خانمها و آقایان محترم عرض کنیم که این لایحه تقدیمی این مطلب را دارد ، حفظ حیثیت کشور برای همه مقدس است (صحیح است) و بیش از همه برای نمایندگان مجلس ، ما تشخیص و ترجیح میدهیم که هر ایرانی که درمملکت شغل حساس دارد نباید خانم خارجی داشته باشد ، فرمودند این لایحه را تصویب کنید وزارت خارجه را دریک کار قانونی بگذارید ، همانطور یکه برای کارمندان وزارت خارجه بعد از اینکه منع داشتند آمدند وتصویب نامه صادر کردند ، بنده‌تر دارم جناب آقای قریب همانطور که پریروز لایحه آوردند دوغفر را استخدام کنند بعد از تصویب تمدن این لایحه لایحه تقدیم کنند وهر روز اجازه بخواهند که یکی از مأمورین مستثنی بشود (یکنفر از نمایندگان . تصویب نمیکنیم) .

رئیس ـ نظر دیگری درکلیات لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) بودود درشور مادهٔ واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است . نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست

پیشنهاد مینماید که تبصره ذیل ماده واحده منع ازدواج کارکنان وزارت خارجه باتباع خارجه .

تبصره ـ کسانیکه جزء کارمندان وزارت خارجه نبوده بنا بمقتضیات بمأموریت سیاسی بخارج کشور اعزام میگردند باید دارای همسر خارجی نباشند .

مهندس انصاری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که لایحه تقدیمی دولت درمورد منع ازدواج بایکارکنان شامل سایر مأمورین دولت که بخارج اعزام میشوند وبا آنکه درداخل مملکت مسئولیتهای حساسی دارند بگردد .

با تقدیم احترام ـ ناصر بهبودی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم ، تبصره مادهٔ واحده مربوط بمنع ازدواج کارمندان وزارت امورخارجه بشرح زیر اصلاح شود :

تبصره ـ اعزام کارمندان فعلی وزارت امورخارجه که همسر آنها قبلا تبعیت غیر ایرانی داشته‌اند ازهر طبقه و مقام بمأموریت ثابت سیاسی در خارج از کشور ممنوع است .

دکتر اعتضادی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید موضوع لایحه درلایحه استخدام ملحوظ گردد . فلیکس آقایان

رئیس ـ لایحه و پیشنهاد ها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۹ ـ شور اول گزارش کمیسیون امور خارجه راجع به اجازه قبول عضویت وپرداخت حق عضویت کنگره بین‌المللی راه

رئیس ـ گزارش شور اول لایحه دولت راجع به اجازه قبول عضویت وپرداخت حق عضویت کنگره بین‌المللی راه مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امورخارجه به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ آذرماه ۱۳۴۴ باحضور آقای دکتر گنجی معاون وزارت راه لایحه شمارهٔ ۸۴۵۰ ـ ۱۳۴۴/۸/۲۶ دولت راجع به اجازه قبول عضویت وپرداخت حق عضویت کنگره بین‌المللی راه را که بشمارهٔ ۱۵۸۹ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و ماده واحده پیشنهادی دولت را با اصلاحی تصویب نمود . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید .

ماده واحده ـ وزارت راه اجازه داده میشود عضویت کنگره بین‌المللی راه را که هر کرسی آن در پاریس است بپذیرفته وحق عضویت آنرا طبق مقررات مجمع عمومی مزبور پرداخت نماید .

رئیس کمیسیون امور خارجه ـ دکتر ضیائی

گزارش شور اول از کمیسیون راه به مجلس شورای ملی

کمیسیون راه با حضور آقای دکتر گنجی معاون وزارت راه لایحه شمارهٔ ۸۴۵۰ ـ ۱۳۴۴/۸/۲۶ دولت راجع به اجازه قبول عضویت وپرداخت حق عضویت کنگره بین‌المللی راه را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امورخارجه در این مورد را عیناً تأیید وتصویب نمود . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید .

مخبر کمیسیون بودجه ـ کریم اهری

رئیس ـ کلیات این لایحه مطرح است نظری نیست ؟ آقای دکتر رهنوردی بفرمائید .

دکتر رهنوردی ـ استدعا میکنم معاون وزارتخانه در این مورد توضیح بدهند که این کنگره وظایفش چیست وچه کارهائی انجام میدهد .

رئیس ـ آقای دکتر گنجی بفرمائید .

کمیسیون بودجه در جلسه ۶۴ آذر ماه ۱۳۴۴ با حضور آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی لایحه شمارهٔ ۸۴۵۰ ـ ۱۳۴۴/۸/۲۶ دولت راجع به اجازه قبول عضویت وپرداخت حق عضویت کنگره بین‌المللی راه را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امورخارجه در این مورد را عیناً تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید .

مخبر کمیسیون بودجه ـ کریم اهری

رئیس ـ کلیات این لایحه مطرح است نظری نیست ؟ آقای دکتر رهنوردی بفرمائید .

دکتر رهنوردی ـ استدعا میکنم معاون وزارتخانه در این مورد توضیح بدهند که این کنگره وظایفش چیست وچه کارهائی انجام میدهد .

رئیس ـ آقای دکتر گنجی بفرمائید .

دکتر گنجی (معاون وزارت راه) ـ بنده در شور اول این لایحه به اندازه کافی عقیده خود را عرض نمودم .

رئیس ـ گزارش شور اول لایحه مطرح است .

دکتر گنجی ـ معذرت میخواهم در موقع تقدیم لایحه عرض کردم که در پاریس یک کنگره بین المللی راه هست که از لحاظ فنی و مسائل مربوط به راهسازی و بهره برداری و نگاهداری راهها از نظر فنی و علمی مورد مطالعه قرارداد ، و بسیاری از کشورها برای بهره برداری از نظریات فنی این کنگره که طبعاً تمام پیشرفت های راهسازی آنجا متمرکز میشود عضویت این کنگره را دارند و دولت ایران هم عضویت این کنگره را قبول کرده است و اینجانب برای پرداخت شصت لیره تاجیزی که درحقیقت آبونمان نشریات این کنگره است لایحه‌ای تقدیم شده که مبنی بر لازم بر اعتبار بفرمائید .

رئیس ـ نظر دیگری در کلیات نیست ؟ آقای دکتر رهنوردی بفرمائید .

دکتر رهنوردی ـ بنده هیچ مخالفتی ندارم که دولت ایران عضو این کنگره بشود و امیدوارم از این کنگره برای پیشرفت امور راهسازی استفاده بشود ولی تنها چیزی که بنده اینجا میخواستم تذکر بدهم این است که حق عضویت ناچیز است و آبونمان هم ناچیز است ، اما وقتی دولت در این کنگره‌ها عضویت پیدا میکند هر سال چندین نفر برای شرکت در این کنگره‌ها اعزام میشوند ، بنده میخواستم بعنوان یک مقام رسمی آقای معاون وزارت راه این جا بگویند که در سال چند نفر به این کنگره خواهند رفت و چقدر بودجه برای این موضوع صرف خواهند شد .

رئیس ـ آقای دکتر گنجی بفرمائید .

دکتر گنجی (معاون وزارت راه) ـ بنده اطلاع صحیحی ندارم که تا بحال از طرف دولت ایران در این کنگره کسی شرکت کرده است یا نه ولی اصولا میدانم که این کنگره‌های بین المللی هر چهار پنج سال یک نوبت مجمع عمومی بیشتر ندارند و اطمینان میدهم که اگر بنا باشد از طرف دولت ایران نماینده‌ای به این کنگره مورد در هر چهار سال یک نفر بیشتر نخواهد بود ، (خانم تربیت ـ تازه دو نفر هم باشد چه ایرادی دارد) .

رئیس ـ نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) بورد در شور ساده و احد میرائی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) ضعیف شد ، ماده واحد مطرح است نظری نیست (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط فرستاده میشود .

۱۰ ـ شور اول گزارش کمیسیون کشور راجع به انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی بوزارت کشور و اجازه استفاده مأمورین خدمت عمومی در خدمت ژاندارمری کل کشور

رئیس ـ گزارش شور اول لایحه مربوط به انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی بوزارت کشور و اجازه استفاده از مشمولین وظیفه عمومی در خدمت ژاندارمری کل کشور مطرح است قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۲ آبانماه ۱۳۴۴ با حضور تیمسار سپهبد شکیبی معاون وزارت جنگ و آقای سراج حجازی معاون وزارت کشور لایحه مربوط به انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی به وزارت کشور و اجازه استفاده از مشمولین وظیفه عمومی در خدمت ژاندارمری کل کشور را که به شماره ۱۵۷۹ چاپ شده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب نمود :

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی بوزارت کشور و اجازه استفاده از مشمولین وظیفه عمومی در خدمت ژاندارمری کل کشور

ماده ۱ ـ از تاریخ ۱۳۴۳/۱/۱ کلیه افسران و کارمندان کادر ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی که بموجب مقررات قانون واگذاری وظایف اداره نظام وظیفه بوزارت کشور مصوب دیماه ۱۳۴۳ برای انجام وظیفه در اداره نظام وظیفه و مناطق و حوزه‌ها به وزارت کشور مأمور شده‌اند بدون رعایت مقررات بند (ب) مادهٔ ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی به وزارت کشور (ژاندارمری کل کشور) منتقل میگردند .

تبصرهٔ ۱ ـ کلیه افسران و درجه داران و افراد وظیفه‌ای که در تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۴۳ در اداره نظام وظیفه عمومی و سازمانهای تابعه آن مشغول انجام وظیفه بوده‌اند به ژاندارمری کل کشور منتقل و خدمت آنان در ژاندارمری کل کشور جزو خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد .

تبصرهٔ ۲ ـ افسران و کارمندان کادر ثابت مصرح در این ماده چنانچه بخواهند به نیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل شوند میتوانند حداقل پس از گذشتن مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون تقاضای انتقال خود را بنمایند و در این صورت بدون در نظر گرفتن شرایط مندرج در تبصرهٔ ۲ بند ب مادهٔ ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در صورت موافقت وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور به نیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل خواهند شد .

ماده ۲ ـ کلیه اعتبار مصوب بودجه سال ۱۳۴۴ افسران و کارمندان اداره نظام وظیفه عمومی که بالغ بر ۱۴۶۸۷۸۹۶۱ ریال میگردد از بودجه وزارت جنگ کسر و با اعتبار بودجه مصوب اداره مزبور (موضوع ردیف ۱۰۸ قسمت چهارم هزینه های جاری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) به بودجه ژاندارمری کل کشور اضافه میشود .

ماده ۳ ـ کلیه اراضی و املاک و ساختمانهای دولتی که در خارج از سربازخانه‌ها و سایر مؤسسات نیروهای مسلح شاهنشاهی قرار گرفته و اسناد مالکیت مجزا داشته و یا بطور جداگانه تا کنون تشریفات ثبتی آنها انجام نشده و تابیان سال ۱۳۴۳ مورد استفاده اداره نظام وظیفه و مناطق و حوزه های تابعه بوده و همچنین کلیه وسائل اثاثیه متعلق بدولت که در تاریخ مذکور در تصرف و مورد استفاده اداره نظام وظیفه و مناطق و حوزه های آن اداره بوده بعلاوه استثنای وسایل حمل ونقل و مخابرات به ژاندارمری کل کشور واگذار میشود اسناد و مدارک و سوابق مربوط نیز تحویل ژاندارمری کل کشور میگردد .

ماده ۴ ـ بوزارت کشور (ژاندارمری کل کشور) اجازه داده میشود که از مشمولین مازاد بر احتیاج ارتش و سپاههای دانش ، بهداشت ، ترویج و آبادانی با رعایت مقررات مربوط و آموزش لازم نظامی در خدمت وظیفه عمومی و انتظامی ژاندارمری کل کشور استفاده نماید .

خدمت این قبیل مشمولین در ژاندارمری کل کشور خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد .

مخبر کمیسیون کشور ـ مصطفوی

گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورا یعنی کمیسیون نظام در جلسه ۱۹ آبانماه ۱۳۴۴ با حضور تیمسار سپهبد شکیبی معاون وزارت جنگ لایحه مربوط به انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی بوزارت کشور و اجازه استفاده از مشمولین وظیفه عمومی در خدمت ژاندارمری کل کشور را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون کشور را در اینمورد تأیید و تصویب نمود .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون نظام ـ حکیمیان

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدامی و سازمانهای اداری به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدامی و سازمانهای اداری در جلسه ۲۲ آبانماه ۱۳۴۴ با حضور تیمسار سپهبد شکیبی

با اظهار عدم اطلاع اداره باید خدمت خودش را انجام بدهد خوب توجه کرده اید که اینکه میدهند چرا نمیدهند؟ آیا بنده هم میتوانم خودش هست زنش هست بچه‌اش چون در مسئله بیچاره‌ی خودمان را از امر مقدس ازدواج محروم کنیم خوب زنی که رسید یک سنی باید ترغیب وتشویق شود به ازدواج وخانواده تشکیل بدهد یک دکتر وماموق لیسانس در یک مدارج عالی زن دارد وبچه دارد برمیگردد ایران اگر بخواهد برود خدمتش را انجام بدهد خرج زن وبچه‌ای را چکار کند؟ اگر خدمتش را انجام ندهد که تخطی وسرپیچی از قوانین ومقررات کرده وبهمین دلیل نمیآید بهمین دلیل این افراد در کشورهای خارجی میمانند مقیم میشوند احیاناً زن خارجی میگیرند احیاناً تغییر تابعیت میدهند وتا آنجا که من اطلاع دارم یک پاسپورت اضافه هم میگذارند توی جیشان (دکتر الموتی. دوتا پاسپورت دارند) ومیآیند اینجا اگر دستشان رسید حتی در اینجا بوزارت هم قبول میکنند اگر دستشان نرسید برمیگردند آنجا این مواردی است که ما باید بدون تعصب بگوئیم خانم تربیت بچان عزیزتان در این مورد من کوچکترین تعصبی ندارم و عقیده دارم ما وظیفه داریم مشکلات مردم را اینجا عنوان کنیم اینجا سمت اقلیت و اکثریت نیست محبت درد های مملکت است شما الآن ملاحظه بفرمائید ما درحدود ۱۶ هزار ۱۷ هزار از جوانانمان امیدهای آینده ما سرمایه‌های معنوی ما افرادی که این مملکت برای تربیت هر کدامشان چندین صد هزار تومان خرج کرده‌اند از خانه، وطن و کشور خودشان هستند این مشکلات این جوری جلوگیری کرده اینها به مملکت برنمیگردند باید حل کنید یک برنامه‌ای بدهید آقای دکتر صالح گفته بود که اگر این جوانها بیست سی چهار ماه در فلان دانشکده تدریس کنند یک کاری بکنید یا باید بگویند چه انها را نگذاریم بخارج بروند مگر اینکه امر نظام وظیفه‌شان قطعی شده باشد آنوقت بروند دهسال ۵ سال تحصیل کنند که وقتی برمیگردند در اثر عدم انجام وظیفه مقدس سربازی برای آنها مشکلات وگرفتاری بوجود نیاید (دکتر الموتی - بهر حال بایستی خدمت نظام وظیفه را انجام بدهند چه در داخل وچه در خارج استثناء ندارد) پس بنابراین این مطلب را یک فکری برایش بکنید قبل از اینکه این افراد بروند خارج خدمت خودشان را انجام بدهند که بعداً این مشکلات برایشان بوجود نیاید جناب آقای دکتر الموتی جنابعالی خیلی بیشتر از بنده به این امور واقف هستید که الآن ما به این کارشناسان تحصیلکرده چقدر احتیاج داریم مملکت احتیاج دارد فلان دکتر تحصیلکرده که الآن فرض کنید یک مطبی مثلاً در آمریکا باز کرده این شخص مورد احتیاج مملکت ما است باید بلند شود بیاید اینجا یا متخصص فنی تحصیلکرده که ماواقعاً نمیدانیم در امور فنی تخصص دارد و بسیار شاگردهای خوب در امور فنی داریم که ترک تابعیت کرده‌اند البته آن کسانی که ترک تابعیت کرده‌اند (دکتر الموتی- جای تأسف است) جای کمال تأسف است اما ما موجباتی بوجود نیاوردیم که این سرمایه‌ها از دست ما خارج بشود اینها اسلحه‌های این مملکت هستند باید در اختیار این مملکت قرار بگیرند بنده واقعاً از فرصت استفاده کردم که یک تذکری بدهم و امیدوارم مورد توجه قرار بگیرد و امیدوارم طوری بشود که جوانان مابه مملکت خودشان برگردند و حتی مشاغل خدمات دفیقیتی برای مملکت بشوند (احسنت).

رئیس - آقای مشدی بفرمائید.

معتمدی - خدمت مقدس نظام وظیفه، وظیفه‌ای قرار شریف ایرانی است که همیشه‌ای در مواقعی که وظیفه دارد میتواند این وظیفه را انجام بدهد (دکتر رهنوردی - هر موقع نمیتواند) و در عین حال باید مشکلات کسانیکه در خارج از کشور هستند و سنی از آنها گذشته است آن اهم در نظر گرفت ولوایحی که تنظیم میشود جوانب آن را سنجید و آنگاه از مجلس گذرانده شده نامه‌ای در همین زمینه از یک مهندس عالیمقام ایرانی که در خارج از کشور در کشور آلمان هفت هشت سال قبل فارغ التحصیل شده و الآن در یکی از دانشگاههای آنجا تدریس میکند برایم رسیده است من این مهندس را در ایران دیدم او با چند نفر دیگر از مهندسین ایرانی شاغل غرفه ایران

آمده بودند در آنجا صحبت شد و این صحبت در حضور عده‌ای از ایرانیان بود که میگفتند ما بخاک ایران و به آفتاب ایران و ساختمانهای ایران علاقمند هستیم اما متأسفانه اغلب مصادر امور وضع زندگی عائله ما را در نظر نمیگیرند و مابعضی که در حدود سی سال است رسیده‌ایم و بما میگویند بیائید به ایران و بعد هم بروید بخدمت وظیفه بنده به ایشان گفتم که شما نامه‌ای در این باره بنویسید بنده به ایران که برگشتم به مقامات مربوطه صحبت میکنم و نتیجه را به اطلاعتان میرسانم اتفاقاً اکنون نامه‌ای است که از آن مهندس رسیده و مطلب جالبی دارد که بنده لازم میدانم که قسمتی از این مطالب را بعرض نمایندگان محترم مجلس برسانم که در موقع طرح لایحه این موضوع را در نظر بگیرند (مهندس اوفع - این لایحه انتقال اداره است لایحه خدمت وظیفه نیست) بله موضوع خدمت وظیفه و دانشجویان هم در همین جا منظور شده و باهمین لایحه جناب آقای مهندس اوفع ارتباط پیدا میکند اینجا نیز نامه بعداز مقدمه مینویسد «اجازه بفرمائید جنابعالی را بصحبتی که درمورد نظام وظیفه برای فارغ التحصیلان ایرانی در خارجه در اینجا داشتیم یادآوری نمایم همانطور که خدمتتان عرض کردم بسیاری از ایرانیان که تحصیل خود را در اینجا تمام مینمایند ودر ضمن تحصیل با اتباع غیرایرانی ازدواج کرده‌اند بعلت زیر از آمدن به ایران میترسند: اداره کردن یک خانواده و برطرف کردن مشکلات روزمره آن برای یک مرد اغلب در آسانی نیست ومحتاج به اقبت وزحمت زیاد است مخصوص اگر این خانواده خارجی باشد و بطرز سلوک مرد در ایران آشنا نباشد و یا حتی زبان ایرانی را کامل ندانند حال در صورتیکه مرد چنین خانواده‌ای مجبور به ترک خانواده و شروع بخدمت نظام نماید خانواده کاملاً سرپرست است» (بگفتار از نمایندگان - این حرفها مربوط به لایحه نیست زمان نمیدانند خوب یاد بگیرد) مسلماً دانشجویان ایرانی در خارج از کشور وهم در خود مملکت مذاکراتی که اینجا میشود مطلع میشوند بنده خواهش میکنم که از بیانات شوخ وانزمزاح در این قبیل موارد خودداری بفرمائید (نمایندگان - مزاح نیست خیلی جدی است).

دکتر مهذب - فرمایشات شما صحیح است ولی مربوط به این لایحه نیست الآن بحث نظام وظیفه نیست که کجا میروند وکی را میرند بحث انتقال کادر نظام وظیفه بوزارت کشور است.

معتمدی - تذکر این موارد که ضرری ندارد آقای دکتر مهذب.

رئیس - آقای معتمدی ممکن است نامه را مرحمت بفرمائید به کمیسیون بفرستیم. (معتمدی - بسیار خوب) نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ نیسار نکوداد بفرمائید.

سرلشکر نکوداد - عرض کنم که موضوع انتقال یک کاری است از ارتش وهم چنین وسائلی که بر اختیار اداره نظام وظیفه سابق بوده است که در اختیار ژاندارمری کل کشور گذارده شده البته این مورد بحثی نیست در این قسمت گواینکه اخیراً وظایف ژاندارمری خیلی سنگین شده است این بجای خودش محفوظ ولازم است که این وسایل در اختیارش باشد که خانه‌ای بودجه ووسایل اضافی نشود بلکه مقتضی ضروری نظامیان وسربازان وظیفه باشد که در این لایحه نوشته شده عیناً به ژاندارمری کل کشور برای خدمت در امور اداری وانتظامی منتقل خواهند شد بنده فقط عرضم همین قسمت است این ها خدمتتان درقسمت انتظامی یک مشکلاتی را ایجاد میکند کسیکه توجه میدهم از لحاظ این که برای این مشکل اداره وظیفه عمومی وژاندارمری کل کشور فکری بکنند اینها ساطین قضائی دادگستری هستند ولا اطلاعاتی در این موارد ندارند یک اطلاعاتی باید به اینها داده شود دو کلاس تهیه بشود وهر کاری که میکنند به‌همه خودشان امانتکه مهم این است که فرض بفرمائید یک سربازی که اهل یک دختر است میرود در آنجا انجام وظیفه میکند این جنحه و جنایت بوجود میآید این سرباز یا پاسبان پرونده مقدماتی را تشکیل بدهد درصورتیکه خودش اهل محل است ویک نظرات خاصی دارد نسبت بیک دسته‌ای محبت دارد نسبت بیک

رسته‌ای ممکن است نظرات سوئی داشته باشد این مشکلاتی بعید میکند چون کار بازرگانی درسنگاه قضائی مانع اساسی تشکیل همین پرونده‌های انتظامی است که همین پرونده های ابتدائی ملاک عملشان است این است که بنده لازم دانستم این را توجه بدهم که یک فکری برای این کار بکنید (احسنت).

رئیس ـ نظری دیگری درکلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بورود درشور مواد خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. مادهٔ اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مادهٔ ۱ ـ ازتاریخ ۲۹ اسفندماه ۱۳۴۳ کلیه افسران وکارمندان کادرثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی کهبموجب مقررات قانون واگذاری وظایف اداره نظام وظیفه به وزارت کشور مصوب دیماه ۱۳۴۳ برای انجام وظیفه دراداره نظام وظیفه ومناطق وحوزه‌ها بوزارت کشورمأمور شده‌اند بدون رعایت مقررات بند (ب) مادهٔ ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بوزارت کشور (ژاندارمری کل کشور) منتقل میگردند.

تبصرهٔ ۱ ـ کلیه افسران و درجه داران و افراد وظیفه‌ای که درتاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۴۳ در اداره نظام وظیفه عمومی و سازمانهای تابعه آن مشغول انجام وظیفه بوده‌اند بژاندارمری کل کشور منتقل وخدمت آنانهم ژاندارمری کل کشور جزو خدمت زیر پرچم محسوب خواهند شد.

تبصرهٔ ۲ ـ افسران و کارمندان کادر ثابت مصرح دراین ماده چنانچه بخواهند بنیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل شوند میتوانند حداقل پس از گذشتن مدت ششماه ازتاریخ تصویب این قانون تقاضای انتقال خود را بنمایند ودراین صورت بدون در نظر گرفتن شرایط مندرج درتبصره ۲ بند ب مادهٔ ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی درصورت موافقت وزارت جنگ وژاندارمری کل کشور به نیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل خواهند شد.

رئیس ـ درماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده است ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مادهٔ ۲ ـ کلیه اعتبار مصوب بودجه سال ۱۳۴۴ افسران وکارمندان لوازم نظام وظیفه عمومی که بالغ بر ۱۴۶۸۷۸۹۶۱ ریال میگردداز بودجه وزارت جنگ کسر وبا اعتبار بودجه مصوب لوازم مزبور (موضوع ردیف ۱۰۸ قسمت چهارم هزینه‌های جاری وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی) بعهده وژاندارمری کل کشور اضافه میشود.

رئیس ـ درماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده است. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مادهٔ ۳ ـ کلیه اراضی واملاک وساختمانهای دولتی که درخارج از مرکز شهرها و سایر مؤسسات نیروهای مسلح شاهنشاهی در مرکز شهرها مالکیت مجزا داشته و یا بطور جداگانه تاکنون تشریفات ثبتی آنها انجام نشده و تا پایان سال ۱۳۴۳ مورد استفاده اداره نظام وظیفه ومناطق وحوزه‌های تابعه بوده و همچنین کلیه وسائل و اثاثیه متعلق بدولت که درتاریخ مذکور درتصرف و مورد استفاده اداره نظام وظیفه و مناطق و حوزه‌های آن اداره بوده باستثنای وسایل حمل ونقل ومخابرات بژاندارمری کل کشور واگذار میشود اسناد ومدارک وسوابق مربوط نیز تحویل ژاندارمری کل کشور میگردد.

رئیس ـ درمادهٔ سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده است. مادهٔ چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مادهٔ ۴ ـ بهوزارت کشور (ژاندارمری کل کشور) اجازه داده میشود که از متصولین مازاد بر احتیاج اراضی وسیاههای دائمی، بهداشت، ترویج و آبادانی با رعایت مقررات مربوط وآموزش لازم نظامی درخدمت وظیفه عمومی وانتظامی ژاندارمری کل کشور استفاده نماید

خدمت این قبیل متصولین درژاندارمری کل کشور خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد.

رئیس ـ درمادهٔ چهارم نظری نیست؟ آقای مشیدی

معتمدی ـ بنده در این مورد پیشنهاد دارم که تقدیم خواهم کرد

رئیس ـ مرحمت بفرمائید. پیشنهاد دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه وپیشنهادهای شوردوم به کمیسیونهای مربوط فرستاده میشود.

۹۱ ـ تقدیم دو فقره اصلاح بودجه و یک فقره صورت پزدیون بلا محل انستیتو خواربار و تقدیم وسیله آقای معاون وزارت دارائی

رئیس ـ آقای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) ـ دوتقاضای اصلاح بودجه است در بودجه‌های تفصیلی مواد صنعت و هیئت بازرسی خالی مرزی که با اجازه مقام محترم ریاست تقدیم میشود برای ارجاع به کمیسیون بودجه یکی هم صورت دیون بلا محل انستیتو خواربار وتقدیم است که طبق تبصره بودجه بایستی مورد تصویب کمیسیون محترم بودجه قرار بگیرد آن راهم با اجازه مقام محترم ریاست تقدیم میکنم.

رئیس ـ به کمیسیون بودجه فرستاده میشود.

۹۲ ـ مذاکره دردوم اول گزارش کمیسیون راه راجع بتشکیل شرکت هواپیمائی ملی ایران

رئیس ـ گزارش شور اول لایحه تشکیل شرکت هواپیمائی ملی ایران مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون راه
به مجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه ۱۰ آبانماه ۱۳۴۴ با حضور آقای دکتر گنجی معاون وزارت راه لوایح شمارهٔ ۱۳۴۲/۶۵۰۱۳ ـ ۱۰۴۰۷/۹/۳۰ و ۱۳۴۲ ـ ۱۸۴۴۳ ـ ۱۳۴۲/۱۰/۴ و ۱۸۴۹۳ ـ ۱۳۴۲/۱۰/۴ و ۱۸۴۹۱ ـ ۱۳۴۲/۱۰/۴ و ۳۳۷۲ ـ ۱۳۴۲/۱۰/۴ مربوط به تشکیل شرکت هواپیمائی ملی ایران را که بشماره‌های ۸۲ ـ ۲۸۴، ۲۸۵ ـ ۲۸۶ ـ ۲۸۷ ـ چاپ شده است مورد رسیدگی قرارداد و لوایح مذکور را با یکدیگر تلفیق و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب نمود:

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

تأسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران

مادهٔ ۱ ـ منظور حمل ونقل مسافر وبار و محمولات پستی در داخل و خارج کشور و انجام هر گونه امور مربوط بهواپیمائی بازرگانی شرکتی سهامی بنام «شرکت هواپیمائی ملی ایران» تأسیس وتشکیل میگردد.

مادهٔ ۲ ـ سرمایه شرکت هواپیمائی ملی ایران پانصد میلیون ریال است.

تمام سرمایه شرکت توسط دولت تعهد و بنحوه وحدود آن بشرح زیر پرداخت گردیده است:

الف ـ پنجاه میلیون ریال نقداً پرداخت شده است.

ب ـ سه فروند هواپیمای وایکات به اوزش یکصد میلیون ریال.

ج ـ بیست میلیون ریال از محل بهای یک فروند هواپیمای وایکات اختصاصی (که اوزش آن معادل مبلغ هفتاد میلیون ریال تعیین گردیده) تأمین وپنجاه میلیون ریال تتمه بهای هواپیمای مزبور که متعلق بشرکت هواپیمائی ملی ایران میباشد دین شرکت مزبور است که ظرف پنج سال از آخر سال ۱۳۴۱ از قرارسالی دهمیلیون ریال بدوجه دولت کارسازی دارد.

د ـ ۱۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال طبق قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور تصویب وپرداخت شده است.

هـ ـ ۶۸۵۰۰۰۰۰ ریال طبق قانون بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور تصویب و پرداخت شده است.

مادهٔ ۳ ـ سهام شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران متعلق به دولت و با تابعیت قابل انتقال میباشد.

تبصره ـ اداره کل هواپیمائی کشوری مکلف است وجوهی را که اشخاص ومؤسسات برای خرید سهام شرکت سهامی هواپیمائی ملی ایران پرداخته‌اند از حساب مربوط برداشت ومسترد دارد.

مادهٔ ۴ ـ نظر به اینکه شرکت هواپیمائی ملی ایران تمام سهام شرکت سهامی هواپیمائی ایران را خریداری نموده وصاحب تمام سهام شرکت مزبور میباشد ملغا شرکت

[illegible]

تبصره ۲ - اگر شرکت هواپیمائی ملی ایران مدعی [illegible] باشد مکلف است [illegible] هواپیمائی [illegible] محسوب [illegible] شرکت هواپیمائی ملی ایران [illegible]

ماده ۹۵ - [illegible] هواپیمائی [illegible] مؤسسات [illegible] هواپیمائی [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible]

ماده ۹۶ - [illegible] هواپیمائی [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible] گردد.

تبصره - منظور از مؤسسات [illegible] هر مؤسسه دیگری است که اعانه یا قسمتی از [illegible] آن متعلق بدولت یا اداره دیگری نظارت آن بعهده دولت باشد.

ماده ۹۷ - از تاریخ تصویب این قانون [illegible] شرکت هواپیمائی ملی ایران [illegible] مؤسسات هواپیمائی خارجی در ایران [illegible] هواپیمائی ملی ایران [illegible]

تبصره ۱ - شرکت [illegible] مؤسسات [illegible]

تبصره ۲ - [illegible] تاریخ تصویب این قانون [illegible] مقررات [illegible] شرکت [illegible]

ماده ۹۸ - [illegible] هواپیمائی [illegible] مقررات [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible] مقررات [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible]

تبصره ۳ - [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible]

تبصره ۹ - اگر شرکت هواپیمائی ملی ایران [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible]

تبصره ۲ - [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible]

ماده ۹۹ - شرکت هواپیمائی ملی ایران و مؤسسات [illegible] در تبصرهٔ ۲ ماده ۹۸ این قانون از پرداخت حقوق و هزینه گمرکی [illegible] و [illegible] مورخ ۲۵/۱۱/۱۳ این قانون [illegible] معاف میباشند.

ماده ۱۰۰ - شرکت هواپیمائی ملی ایران [illegible] در تبصرهٔ ۲ ماده ۹۸ این قانون [illegible] مؤسسات [illegible] شرکت هواپیمائی [illegible]

تبصره ۱ - مؤسسات مذکور در تبصرهٔ ۲ ماده ۹۸ این قانون [illegible] مؤسسات [illegible]

تبصره ۲ - [illegible] هواپیمائی [illegible] مؤسسات [illegible]

تبصره ۳ - [illegible] هواپیمائی [illegible] مؤسسات [illegible]

اول - [illegible]

دوم - [illegible]

سوم - [illegible]

چهارم - [illegible]

پنجم - [illegible]

[illegible] هواپیمائی [illegible] مؤسسات [illegible]

ششم - [illegible] هواپیمائی [illegible]

هفتم - [illegible] هواپیمائی [illegible]

هشتم - [illegible] هواپیمائی [illegible]

تبصره ۱۰ - [illegible] مؤسسات [illegible]

تبصره ۱۱ - [illegible] مؤسسات [illegible]

تبصره ۱۲ - [illegible] هواپیمائی [illegible]

ماده ۱۰۱ - شرکت هواپیمائی ملی ایران [illegible] تاریخ [illegible] ۱۳۳۵ [illegible] مؤسسات [illegible] هواپیمائی [illegible] شرکت هواپیمائی ملی ایران [illegible] تاریخ [illegible] ۱۳۳۶ [illegible]

[illegible]

تبصره - [illegible] شرکت هواپیمائی ملی ایران [illegible]

[illegible]

ماده ۶۴ [illegible]

محل کمیسیون [illegible]

مجلس شورای ملی

[illegible]

محل کمیسیون [illegible]

مجلس شورای ملی

[illegible]

ماده ۷۵ [illegible]

[illegible]

محل کمیسیون [illegible]

مجلس شورای ملی

کمیسیون [illegible] ۱۳۳۹ [illegible] ۲۲۵ [illegible] ۲۲۵ [illegible]

محل کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی

مجلس شورای ملی

کمیسیون [illegible] ۱۳۳۹ [illegible] ۲۲۵ [illegible]

ماده ۷۵ [illegible]

[illegible]

محل کمیسیون [illegible]

[illegible]

دکتر حسین [illegible]

[illegible]

محل کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی

مجلس شورای ملی

کمیسیون [illegible] ۱۳۳۹ [illegible] ۲۲۵ [illegible]

محل کمیسیون [illegible]

مجلس شورای ملی

کمیسیون [illegible] ۱۳۳۹ [illegible] ۲۲۵ [illegible]

ماده ۷۵ [illegible]

[illegible]

محل کمیسیون [illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۴ - تقاضا نامه دستور اول گزارش کمیسیون راه راجع به تشکیل شرکت هواپیمائی ملی ایران و ارجاع مجدد به کمیسیون

رئیس - آقای توسلی بفرمایید.

توسلی - مخبر کمیسیون راه، بنده از نقطه نظر این که مخبر کمیسیون هستم عرایضی عرض میکنم در اثنای فرمایشات جناب آقای دکتر مبین از اینکه این لایحه مورد بازنگری و تجدید قرار میدهند و همه معتقد دارند که به دولت باید کمک هوا پیمائی ملی داشته باشد همه تصدیق کردند منتها در آن موقعه داشته باشیم همه تصدیق کردند منتها در آن موقعه داشته باشیم همه تصدیق کردند منتها در آن موقعه داشته باشیم

[illegible]

[illegible]

رئیس - آقای سرتیپ پور نظر دارید.

سرتیپ پور - در این مقدمه هیچ اشکالی نیست که هر مؤسسه‌ای از طرف دولت‌ها و مؤسسات تعیین آورده شده است از نظر حفظ منافع ملت و مثلاً کشور مقید است و باید حفظ بشود و در این باره اختلافی نظر نیست اما یک مسئله هست که میگویند باید مصلحت رعایت بشود مختلف باشد دو مملکت مشروطه که همه چیز ما آمیخته با قانون اساسی است هیچ مصلحتی بالاتر از اجرای قانون اساسی نیست و اصلیترین قانون اساسی است و برای همان شان است از نظر مرتب کردن وضع برای آن برای کردن جلب آقای دکتر مصدق که مثلاً در این مسئله میگوید هر لایحه‌ای که به مجلس میآید در این لایحه مصلحت هیچ مملکت مشروطه نیست و اصلاً مصلحت نیست و اصلاً مصلحت نیست و اصلاً مصلحت

[illegible]

رئیس - [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مهندس زنگنه - [illegible] دکتر [illegible] - [illegible] - دکتر [illegible] - [illegible] - دکتر [illegible] - [illegible] -